ԺԹ՞ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1692 Ն. ՊՈԼԻՍ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԴԵԿՏ. 25 — 7 ՅՈՒՆՎԱՐ 1906 22 ԶԻԼ-ԳԱ՛Է 1324 — 25 ՔԵՆՈՒՆԸ ԷՎՎԷԼ 1322

Journal Armenien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԱՔԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պօղը Ալի Ճատտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته در
صاحب امتیازی: اوهانس قیه
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ		
ԿԱՆԽԻԿ	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ», ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ 10 ՓԱՐԱ

ԳԹՈՒԹԵԱՆ ՈԳԻՆ

Իր ծնունդը ոչ ոք գիտէ, ինչպէս իր վախճանը, վասն զի ան ոչ մահ ունի և ոչ վախճան։ Իր խանձարուրն է երկինք, օրրանը սիրտն Աստուծոյ։

Նմանութեան եզրեր չկան երբէ՛ք, իր և աշխարհի բոլոր գեղեցկութեանց մէջ, գեղեցկութեանց գեղեցկութիւնն ինքն է։

Գեղեցիկ է ան ու պայծառ, քան զլուսնակն ուռճալիր, որ մութ ու մռայլ գիշերներու ծոցէն յանկարծ կը ծագի, պատռելով քօղն թերպոտ ամպերուն. ճերմակ է գէմքն անոր ու անարատ, քան կաթնաթոյր շուշան ծաղիկը սա աշխարհի դաշտերուն։ Իր անբիծ սիրտը կը բաբախէ, կը տրոփէ միմիայն սուրբ սիրովը մարդկութեան։ Իր աչկունքը ծով ի ծով, իր տխրանուշ նայուածքն անձո՛ւ, կարծես ջուխտակ փարոսներն անշէջ, մեր բարոյական կենաց մթին ու անծանօթ ճամբաները ջահաւորող։

Իր շրթները մեղրածոր, որ կեանքի նեկտարը կը ծորեն, նման են վարդի քնքուշ թերթերուն, որ բնութեան սիրոյ ժպիտներովն է օծո՛ւն։

Արագասն է ան՝ այծեամին պէս, սրաթեւ արծուի նման։ Իր նշմարումներն մելամաղ, իր նայուածքներն հոգեթափանց, կը մոգեն, կը մագնիսացնեն ինչ որ շունչ ու կեանք ունի, ինչ որ սիրտ ու սէր ունի։ Անոր քով կը մթագնի, կը նսեմանայ ինչ որ մեզի համար գեղեցիկ է ու գերող, վեհ ու վսեմ, դիւթող ու թովիչ։ Ան՝ մեզ անծանօթ երկնագաւառէ մը մոլորուն եկեր ընկեր է մեր սա մոլորակին վրայ, Գթութեան անմահ ոգին է ան, պաշտպան ու պահապան հրեշտակը մարդկութեան։ Ան է ու կ'ըլլայ՝ տէր անտէրունջ որբուկին, այն բոլոր բաղդին անժառանգ՝ երուն, յոյսը՝ յուսաբեկ տնանկին, հացը անսուաղին, ծածկոյթը մերկին, նեցուկը անկեալին, սփոփանքը բարոյապէս կոտրած սրտերու, վերջապէս դեղն ու դարմանը այն մեծ հիւանդութեան՝ որ տարբեր ձեւով մը կը կոչեն մարդիկ՝ աղքատութիւն։

Գթութեան ոգին՝ ո՛չ ազգ ունի և ոչ ցեղ. իրեն համար տարորոշող բառ մը չկայ մարդկութեան տիքն ու տարիքը, սեռն ու տեսակը, կը հասկնայ սակայն ամէն լեզու, կը խօսի ամէն սրտերու, կը յուզէ ամէն հոգի։ Իր փարփառ աչքերէն արտացոլացող կենսատու շողն ու շողեր մեր կենաց անապատին մէջ ովասիսներ կը շինեն, փուշը ծաղիկ, քարն ալ հացի փոխելով։ Անոր էջն սիրած վայրերն են կեանքի այն մթին խոնաւ ու խոնարհ խուցերը, ուր գուցէ դժբաղդ մը կը տառապի բարոյապէս, ուր անտէր մահամերձ մը կը տաղապի, կը տուայտի հոգեվարքար հեծեծանքներով։ Անի՛ անխտիր կը նայի կեանքի բարձունքէն՝ սա աշխարհի բարձր ու խոնարհ դիրքերուն, իր սրտին ջերմոտ ճառագայթները խրկելով ամէն կողմ՝ տաքցնելու համար սառ զգացումները սրտին, կակուղցնելու համար քար ու անզգայ աղիճները(*) մարդուն։ Ան՝ կը հալածէ խաւարը, թշուառութեան չար ու սեւ ոգին, որ բարի հոգիները մահացնել կ'աշխատի բարոյապէս ու հոգեպէս։

Անհման նմանութիւն մը կայ անոր ու սա մեր տեսած արեւին միջեւ, ինչպէս վերջինը հաւասարապէս կ'իջնէ երկրի վրայ կեանք ու ծիծաղ սփռելով ամէնուն, նոյնը կ'ընէ նաև գթութեան ոգին, ան ուր որ կը հասնի հոգեկան վէրքերը կը փոխուի անվերջ հրճուանքներու, լացքն ու կոծ անքները անհուն ժպիտներու։

Աշխարհի ոգին, խաւարի սև սադանը սակայն ուզեց զայն հալածել մեր բարոյական կենաց աշխարհէն, բայց չյաջողեցաւ ու չպիտի ալ յաջողի։ Օր մըն ալ չգիտեմ ինչպէս, գթութեան այդ անմահ ոգին, մարմին առած՝ երեւցաւ մարդոց, ապրեցաւ անոնց մէջ ու անոնց պէս։ Տիեզերքի անհուն անբաւականութեանը մէջ՝ նեղ ու փշալից գտաւ ամէն կողմ, մարդիկ կոշտ փայտի մը վրայ հանգչեցուցին իր պաշտելի գլուխը, ու նոյն իսկ իրեն սեփական գերեզմանի տեղ մըն ալ չունեցաւ, ի՛նչ որ ինքն ալ ըսած էր օր մը թէ (աղուէսները որջեր ունին, ու երկինքի թռչունները բոյներ, բայց ես տեղ մը չունիմ գլուխս դնելու)։ Ան սակայն տարբեր տեղ մը տարբեր տեւագերք մը փնտռեց ու գտաւ, բարի մարդոց սիրտը, հեզ ու խոնարհ հոգիները։ Ո՛հ, գթոտ մարդուն սրտին խորը նայեցէք, նայեցէ՛ք նայեցէ՛ք հոն, ուր բարոյական տարբեր աշխարհ մը պիտի տեսնէք, աշխարհ մը երջանիկ, որուն հոգեկան խաղաղութիւններն անվրդով են, ուրախութիւններն անվերջ։

Գթութիւնը միթէ մարմնացումը չէ՝ Աստուծոյ հայրական սիրոյն, սէր մը զոր բացատրեց ու ցոյց տուաւ մեր Տէրը իր խօսքերովն ու գործքերովը, իր խաչակրութեան ճամբուն մէջ ու Բեթղեհէմ սարին վրայ։ Ոմանք ջղային տկարութիւն մը կուզեն կարծել սա գթութեան ոգին, սա վսեմ զգացումը, ես սակայն պիտի փափաքէի որ, ամէն մարդ ունենար իր սրտին մէջ այդ ջղային տկարութիւնը ու այն ատեն Աստուած որքա՜ն տկարներ պիտի զօրանային, որքա՜ն դժբախտներ բարեբախտներ պիտի ըլլային, որքա՜ն հոգեկան վէրքերն ու անլուր ցաւեր պիտի մեղմանային, որքա՜ն չարիքներ պիտի անհետանային ու պիտի փոխուէր ճակատագիրը մարդկութեան Աստուածային այդ շունչին տակ։

Կարդացէ՞ք ես Աւետարանին մէջ Երիքովի ճամբորդին պատմութիւնը, ան իրական պատմութիւնն է մարդկային կեանքին, ո՛հ, կարդա՛ կարդա՛ զայն կրկին ու տասնեքին։ Այդ չքնաղ առակին ու օրինակին մէջն է որ մեծ Վարդապետը՝ խտացուցեր է ճշմարիտ սիրոյ ու գթութեան զգացումը, մարդասիրութեան մեծ ոգին է որ հաւասար խարիսխն է մեր հոգիներուն, գթութեան զգացումն ալ ամէնէն չքնաղ, ամէնէն գեղեցիկ ադամանդն է մեր սրտի գանձերուն,

Այն տունը, այն սիրտը՝ ուսկից կը բացակայի՝ գթութեան ոգին, այլեւս հոն ուրիշ բարիք ու երջանկութիւն մի փնտռեր, մի՛ սպասեր, կ'ուզե՞ս նմանիլ գթոտ Սամարացիին, գթութեան հրեշտակին, սիրէ՛, անխտիր սիրէ՛ մարդիկը, անոնք ո՛ր ազգութեան ո՛ր ցեղին ալ պատկանին։ Սիրէ՛ քեզի նման մարդը՝ հերիք է որ ան դժբախտ է ու կարօտ։ Անկեղծ սէրն ու գութը մարդկային կեանքի դառնութեան բաժակին մէջ կրնան կաթեցնել քիչ մը ուրախութիւն ու սակաւ ինչ երջանկութիւն սա ունայն աշխարհի մէջ, դու կ'զգա՞ս այդ սէրն ու գութը սրտիդ մէջ, դու փորձե՞ր ես մէյ մը ապրիլ այդ կեանքը, գթութեան ու սիրոյ կեանքը, ատիկա ոսկեղէն օղակապ մըն է կապող մեր սրտերը մեր ընկերոջ սրտին հետ։

Դու սակայն չե՞ս հաւատար սա բարոյական կեանքին գոյութեան քու կենացդ մէջ, դու իրաւ ջղային տկարութի՞ւն մը կը կարծես այս վսեմ ու Սուրբ զգացումը՝ հեռի՛ հեռի՛ կենանք գոնէ չարիք գործելէ, նենգութիւններ նիւթելէ. չխոցոտենք մեր նմանին սիրտը եթէ չենք կրնար վիրաւոր սիրտ մը բարոյապէս բուժել, չտրտմեցնենք, եթէ չենք կրնար մխիթարել, չզրկենք, եթէ չենք կրնար բարերարել. չվշտացնենք եթէ չենք կրնար լացող աչքի մը արցունքը սրբել։

Ուր որ է գթութեան անմահ ոգին հոն է բուն կեանքն ու երջանկութիւնը, ուր որ չկայ ան, հոն կը տիրէ զկուռն ու բարոյական դժբախտութիւնը կեանքին։

ՆԵՐՍԷՍ ՎՐԴ. ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ

(*) Կարեկցութեան զգացումի նշանակութեամբ։

ՀԱՄՄԷ՞?

Որբանոցի որբուհիները երբ մեծնան ի՞նչ կ'ընեն։

Էրիկի մը կը սպասեն։

Խնդիր չէ թէ այս սպասուած էրիկը կը գտնուի կամ ոչ, և կամ թէ ո՞րչափ երջանիկ կ'ըլլան այդ սպասուած էրկան հետ, բայց խնդիր է թէ՝ Որբանոցի որբուհիները կրնան աւելի շահաւոր կերպով անցընել իրենց ժամանակը, փոխանակ ամուսնի մը սպասելով անցընելու, ինչ որ շատ զգօսալի բան մը ըլլալու չէ հարկաւ։

«Ինչո՞ւ հիւանդապահուհի չըլլան, ինչո՞ւ ուսուցչուհութեան չերթան հարուստ տուները, և ինչո՞ւ այս կերպով չսպասեն ա՛յն ամուսնին որ հաւանաբար աւելի շուտ պիտի գայ այս պարագային»։

Այս իրաւացի խորհրդածութիւնը կ'ընէր անցեալ օր Թօզադըեանի մէջ յարգելի անձնաւորութիւն մը, որ մօտէն չիման մէջ է մեր Ազգ. Տունին հետ, և որուն յայտնած գաղափարները միշտ շահաւոր են Հիւանդանոցին համար։

Փոխանակ համայնքին ուսը աւելորդ բեռ մը ըլլալու և փոխանակ աղջին հացին սպասելու, անշուշտ նախամեծար է որ որբուհիները երբ հասնին որոշ տարիքի մը՝ կարենան իրենց աշխատութեամբը շահիլ օրուան հացերնին։ Այս բանը թէ՛ իրենց և թէ մեզի մեծ գոհունակութիւն մը պիտի պատճառէ անշուշտ։

Փոխանակ Ամերիկայէն և Անգլիայէն մասնաւոր հիւանդապահուհիներ բերել տալու, ինչո՞ւ Որբանոցէն չհանենք հիւանդապահուհիներ, որ Հիւանդանոցէն դուրս ալ պիտի կրնան անշուշտ աշխատիլ։

Փոխանակ կարգ մը գործակալութիւններու դիմելով սպասուհիներ հայթայթելու, որոնց վարք ու բարքին վրայ վստահ պիտի չըլլայինք և որոնք մեր լեզուն ու կեանքը չեն կըրնար հասկնալ բնաւ, լաւագոյն չէ՞ որ Որբանոցի դիմենք, որուն աշակերտուհիներուն դաստիարակութեան և կրթութեան մասին վստահութիւն մը ունինք գոնէ։

— Բայց, ի՞նչ, միթէ մեր խեղճ որբուհիները սպասուհի՞ պիտի ընենք... պիտի բացագանչեն հիմա խել մը մարդիկ՝ որոնք իրենց քիթէն անդին չեն տեսներ։

Բայց, պարոննե՛ր, պէտք է գիտնալ որ սպասուհիներ ու կուվէռնանթներ կան, որոնք մեր կարգ մը տանտիրուհիներէն շատ աւելի երջանիկ ու հանգիստ կ'ապրին, հոգ չէ թէ ստոր անոր ծառայութեան մէջ կը գտնուին։

Ու, ի՞նչ, միթէ ծառայութիւնը նուաստացուցի՞չ բան մըն է։

Չէ՞ մի որ մենք ամէնքս... «Ծառայ Տէառն» ենք։

ԿԱՎՌՕՇ

ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԹԱՏՐՈՆԱԿԱՆ.— Ուրբաթ գիշեր, Գատըգիւղի Ձմեռնային Թատրոնին մէջ, Մնակեան խումբին կողմէ ի պատիւ Տիկին Այնիւ Մնակեանի՝ խուռն բազմութեան մը առջև ներկայացուեցաւ Բիեռ տը Շըմէն հանրածանօթ մելոտրամը, որուն նիւթը կը դառնայ ապօրէն զաւկի մը շուրջը։ Այս ապօրէն զաւակը Բիեռ տը Շըմէնն է, — «փողոցի քար»ը, — որուն ծնողքը՝ ծնած օրը կը մերժեն զայն ընդունիլ և փողոց կը նետեն խեղճ մանուկը։ Մանուկը կը մեծնայ և աղտոտ կեանքի մը մէջ ապրելով՝ կը դառնայ վատթար չարագործ մը, անիծելով այն վայրկեանը ուր իր մայրը և իր հայրը ծընունդ տուին իրեն։ Ու իր վերջին ոճիրներէն մէկը գործած միջոցին դէմ մը կը գտնէ իր մայրը, հայրը, որոնց երեսին կը զարնէ իր ոճրագործութիւններուն բոլոր պատասխանատուութիւնը։ Իրենց պարտականութիւնն էր աշխարհ բերած զաւակնին խնամել, մեծցնել, դաստիարակել ու կրթել, բայց բոլոր այս բաներու փոխարէն ի՞նչ ըրին. փողոց նետեցին իրենց զաւակը, ճակատագրին քմահաճոյքներուն յանձնուած, անօթութեան և թշուառութեան ճիրաններուն մէջ, և այսօր կուգան հաշիւ ուզել իրմէ և կը հարցնեն թէ ինչու պատուաւոր մարդ մը չէ եղած։

Ծնողական պատասխանատուութեան վրայ ծանրացող նոր մելոտրամ մըն է Բիեռ տը Շըմէն՝ որ զաւեշտական և սրտաշարժ տեսարաններով համեմուած է միանգամայն։ Ահա՛ թէ ի՛նչ բանի կը պարտի իր ժողովրդական մեծագոյն յաջողութիւնը։

— Բերայի Թատերասէր հասարակութիւնը չափազանց հիացող Տիկին Բնարի արուեստագիտական տաղանդին ջերմապէս կը գնահատէ ու կը ծափահարէ այդ դեռատի արուեստագիտուհին որ կատարելագործութեան վիճակի մէջ կը ներկայացնէ իրեն տրուած բոլոր դերերը՝ ըլլան փոքր կամ մեծ։

Բիեռ տը Շըմէնի «վայրենի աղջիկ»ին մէջ Տիկին Բնար կը ներկայանայ կատարելապէս մեծ արուեստագիտուհի։

Ֆրանսացի կարող դերասաններ որոնք եկած են տեսնել Տիկին Բնարը այս դերին մէջ, իրենց բոլոր հիացումը և գնահատութիւնը յայտնած են մանկամարդ դերասանուհիին հանդէպ, որ բոլորովին իր արուեստին նուիրուած կին մըն է՝ իր մտերմական կեանքին մէջն ալ։

Այս տողերը մղուեցանք գրել այն հիացումներուն վրայ, զորս Տիկին Բնարի տաղանդը վերջին շաբթու գրաւեց Բերայի և Գատըգիւղի թատրոններուն մէջ, մասնաւորապէս հայ լայֆաշա՛ու հասկցող դասակարգի մը առջև։

——

Կ. Տ'ԱՆՆՈՒՆՑԻՕ ԿԸ ԲԱՆԱԴՐՈՒԻ.— Իտալիոյ մեծանուն վիպասան և Թատերագիր Կ. տ'Աննունցիօ, որուն վերջին թատերախաղը այնչափ աղմուկ հանեց ու այնչափ տպաւորութիւններու առարկայ դարձաւ, Ինտէքսի մէջ անցեր է։

Ինտէքսը Պապին կողմէ ամէն տարի հրատարակուած այն ցուցակն է, ուր կը նշանակուին բոլոր այն գիրքերը, որոնք կաթոլիկ եկեղեցիին ոգիին հակառակ ոճով գրուած են։ Այս ցանկին մէջ կը գտնուին օրինակի համար Զօլայի վէպերը։ Ու այս ցանկին մէջ անցան նաև Կ. տ'Աննունցիօի բոլոր գործերն ալ։

Դասակարգ մը կայ, որուն Պապին կողմէ տրուած է Ինտէքսի մէջ անցած գիրքերը կարդալու արտօնութիւնը։

Այս մասնաւորներուն ալ արգիլուած է սակայն ընթերցումը Կ. տ'Աննունցիօի գործերուն։

——

Յոյն երգիծաբան Պ. Սուրիս.— Այս տարուան Նոպէլեան գրական մրցանակին հաւանական թեկնածուն է Հելլէն մեծանուն երգիծաբան Պ. Սուրիս, որ դարուս գրական միջազգային ամենամեծ դէմքերէն մէկն է։ Պ. Սուրիս մօտաւորապէս քառորդ դարէ ի վեր Աթէնքի մէջ կը հրատարակէ երգիծական զաւեշտաթերթ մը որ առաջին տողէն սկսեալ մինչև վերջինը ոտանաւորով յօրինուած է, և ուր կը ձաղկուին սուր ու վարպետ գրչով մը գրական ու այժմէական բոլոր լուրերը, եղելութիւնները, ևն., Պ. Սուրիս Հելլէն ազգին մէջ ամէնէն սիրուած, յարգուած ու ժողովրդական գրագէտն է, որուն թերթը՝ իմաստասիրա-երգիծաբանական ոճով մը գրուած՝ ձեռքէ ձեռք կը յափշտակուի։ Պ. Սուրիսի անունը ծիծաղի ու քրքիջի արձագանգ մը ու հոմանիշ մըն է կարծես, և անիկա է հելլէններուն մէջ ինչ որ Մոլիէր էր Ֆրանսացիներուն մէջ և Պարոնեան՝ մեր մէջ։

——

Զարմանալի ժառանգութիւն մը.— Նիւ Եորքէն կը գրեն թէ՝ անցեալ շաբաթ օր Բէնսիլվանիոյ մէջ մեռեր է Բինքէյ անուն կատու մը, որ 100000 ֆր.ի ժառանգութիւն մը ձգեր է իր ընկերուհին եղող կատուի մը։

Այս երկու կատուներէն իւրաքանչիւրը անցեալ տարի ժառանգած էր 100000ական ֆր., զորս կտակած էր իրենց տարօրինակամոլ Ամերիկացի մը՝ Պ. Տիլլ։ Այս վերջինը իբր պայման առաջարկած էր որ երբ այս երկու կատուներէն մին մեռնի՝ իր հարստութիւնը պիտի մնար միւս կատուին։

Կ'աղաչեմ, եթէ հարկ ըլլար այս միլիոնատէրին բարերարի տիտղոս մը տալ, ի՞նչ պիտի անուանէինք զայն։

——

Ամուրիներ.— Ամուրիները շա՛տ ապահով վիճակ մը չունին Ֆրանսայի մէջ, — կ'ըսէ Բարիզեան թերթ մը։ Կարծեմ դաշնակի վրայ գրուած տուրքերէն վերջը, տուրք մըն ալ պիտի դրուի այն այրերուն վրայ, որոնք չեն ամուսնանար։ Հիմակ խեղճ ամուրիները երկու փորձութեան միջև մնացին. մէյ մըն զօքանչները, մէյ մըն ալ՝ վճարուելիք դրամը եթէ [illegible] զօքանչ առնել։

Ամէն կողմէ ամուրիներու դէմ հալածանքի շունչ մը կը փչէ. Հարաւ Ամերիկայի քաղաքներէն մէկուն մէջ Թաղապետական խորհուրդը որոշել է ճամբել բոլոր ամուրի պաշտօնեաները։ Կը վախցուի որ այս որոշումը Ֆրանսայի մէջ ալ չտրուի, ուր ո՛րչափ քիչ ամուսին կայ, նոյնչափ շատ պաշտօնեայ։ Արդէօք օրին մէկը Ֆրանսայի մէջ ամուսնութիւնն ալ՝ զինուորութեան պէս ստիպողակա՞ն պիտի դառնայ։ Արդէօք Ֆրանսայի մէջ ամէն մարդ զինուոր պիտի ըլլայ և ամէն մարդ՝ ամուսի՞ն։

Բայց զինուորական ծառայութեան մէջ մարդս ընելիքը գիտէ գոնէ և վստահ է թէ երկու տարի վերջը զինուորութենէ պիտի ելլէ։ Մինչդեռ ամուսնութեան մէջ՝ յաւիտենականութեա՛ն խնդիրը կայ։

Բայց աւելորդ է Ֆրանսացի ամուրիի մը համար՝ այս հակամուրիական հալածանքներէն ազատելու նպատակով երկիր փոխել, որովհետեւ ուրիշ տեղեր ալ միեւնոյնն է։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ)(81)(

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

ՄԵՂՐԱԼՈՒՍՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ի.

ՋՈՒՐԻ ԵՐԿՈՒ ՍՐՈՒԱԿՆԵՐ

Երկու աղջիկները սոսկացին, Դքսուհին անտարբեր երեւոյթով մը.

—Քնացա՛ւ, մրմռաց։

—Քնացա՛ւ, կրկնեցին երկու աղջիկները մէկ բերան։

—Այո՛, քնացաւ, յարեց Սառա քմծիծաղով մը, ուրիշներու համար փորած փոսին մէջ ինք ինկաւ։

Մոնա որ միշտ Լիւսմօքիէ աւելի մտերմութիւն կը ցուցնէր դքսուհիին.

—Բայց ինչ կ'ըսէք, տիկին դքսուհի, մրմռաց, խորհրդաւոր բաներ կը խօսիք, որոնց խելք հասցնելու համար մարդ քիչ մը գուշակութեան ոգի ունենալ կը պարտի։

—Երբ խորհրդաւոր մթնոլորտի մը մէջ կ'ապրի մարդ, կամայ ակամայ կ'ազդուի անկէ։

—Ուրեմն խորհրդաւոր շրջանակի մը մէջ կ'ապրինք, հարցուց ճարտոնուհին, աչքերը խոշոր խոշոր բանալով։

Դքսուհին չպատասխանեց. ձեռքովը մատնանիշ ըրաւ Սանը, որ խոր քունի մը մէջ թաղուած կը խորթար։

Ծաղը խանգարուած էր այլ եւս ու անակնկալ սարսուռ մը շրջան կ'ընէր երկու աղջիկներուն մէջ։

Դքսուհին շարունակելով իր պաղարիւնութիւնը այս տարօրինակ տեսարանին հանդէպ.

—Այս մարդը ինչո՞ւ քնացաւ, կ'ուզէ՞ք հասկնալ, ըսաւ. ես պիտի ըսեմ ձեզ. աղջեւի սրուակէն խմեց ու անմիջապէս թմրեցաւ. իր նպատակը մեր երեքը քնացնել էր, բայց ես կանխեցի զինք ու իր զէնքը իր գլխուն դարձուցի, թշուառականը քնաբեր փոշի մը դրաւ ծածկաբար սա երկու սրուակներէ մէկուն մէջ զոր մեր առջեւ դնելով մեզի պիտի խմցնէր. ես արթուն կը հսկէի վրան ու այնպիսի դարձուածք մը ըրի որ դեղ դրած սրուակէն ինք խմեց ու պարզ ջուրի սրուակէն ալ մենք խմեցինք։

Աղջիկները հիմա ալ աւելի չփոթած.

—Բայց ինչ կ'ըսէք, տիկին, գոչեցին, Սան ինչ շահ ունէր մեզ քնացընելէն։

Սառա խոր հառաչ մը քաշեց.

—Ա՛խ, ինչ ըսեմ բացագանչեց. շատ բան գիտեմ, բայց չեմ կրնար ըսել։

Մոնա թախանձագին ակնարկ մը սեւեռեց դքսուհիին վրայ ու անոր ձեռուըները կաթոգին սեղմելով.

—Արդեօք կը կասկածի՞ք մեզմէ, ըսաւ. այսչափ ատեն է մէկտեղ կը կենակցինք և դեռ արժանի չեղա՞նք ձեր համարումին։

—Համարումս շատ մեծ է ձեր երկուքին ալ գաղտնապահութեան ու պարկեշտութեան վրայ, յարեց Սառա, և ինչ որ մտածել կուտայ ինձ, ամուսնոյս կեանքն է։

Աղջիկները որ բնաւ տեղեկութիւն չունէին իրենց շուրջ անցած դարձածներէն, հիմա հասկցան որ իրենց գիտցածէն բոլորովին տարբեր, խորհրդաւոր ու մթապատեր մթնոլորտի մը մէջ կ'ապրէին, անարեկած՝ ամքեցան մնացին։

—Շատ բաներ ունիմ ձեզի ըսելիք սիրելի օրիորդներ, յարեց դքսուհին, ո՛չ միայն Սան այլ և ես ալ ձեր գլխուն փորձանք մըն եմ բացարձակապէս։

Մոնա ու Լիւսմօքի արձանի նման քարացան.

—Բայց ալ ասկէ աւելի պէտք չէ որ համբերեմ, յարեց Սառա, դուք պատուաւոր աղջիկներ էք և գիտէք գաղտնապահ ըլլալ, հակառակ պարագային ամուսնոյս կեանքը վրայ պիտի տամ։

—Ո՛հ, ձեր ամուսինը, մեր երկուքին ալ թանկագին բարեկամ մըն է, պատասխանեց Մոնա, անոր կեանքը ալ աւելի մեծարժէք է մեզի համար, քանի որ ձեր ամուսինն է, հետեւաբար կրնաք վստահ ըլլալ մեր գաղտնապահութեան, որուն համար կ'երդնունք մեր պատուոյն վրայ։

Լիւսմօքի ալ նոյն յայտարարութիւնը կրկնեց, ուրկէ ետք դքսուհին երկու աղջիկներուն ձեռքէն բռնած,

—Հիմա քալեցէք նկուղասենեակս իրթանք, ուր պիտի պատմեմ ձեզ ձեր չգիտցածները, այս գաղտնն ալ թող երթայ քնանայ հոս, մինչեւ որ թմրութիւնը անցնի.

— Այնչափ կզուանք կը զգամ իրմէ որ յարեց Մոնա Սանի վրայ արհամարհական ակնարկ մը ուղղելով, օձ մը, թունաւոր իժ մը կ'երեւայ աչքիս.

—Բայց ես անոր ու անոր վարպետին Լուկի ակռաները պիտի յաջողիմ քաշել, անհոգ եղէք, վրայ բերաւ դքսուհին։

ԻԱ.

ԿԱՆԱՆՉ ԿՐԱԿԸ

Դքսուհին կամաց մը առաջ անցաւ ու լամբարը ձեռքն առնելով ճամբայ ինկաւ, խորհրդաւոր լռութիւն մը կը տիրէր սենեակին մէջ, ուր Սանի թեթև շնչառութիւնը միայն զգալի կ'ըլլար։ Մոնա ու Լիւսմօքի բոլորովին այլայլած՝ հետեւեցան Սառայի. երկուքին ալ հոգին խռոված էր ու մէկ քանի օրէ ի վեր իրենց հիւսած երջանկութեան երազները մասամբ օդը ցնդելու երեւոյթ մը առած էին։ Եթէ դքսուհին չըլլար այս անողոք յայտարարութեան հեղինակը, բացարձակապէս անհաւատալի պիտի թուէր իրենց ան՝ խեղճերը այնչափ սրտանց հաւատացած էին Լուկի խոստումներուն ու այնչափ ամուր փարած՝ Տուտըհանի ճշմարիտ կինը ըլլալուն երջանկութեան։ Հակառակ Սառայի վրայ ունեցած իրենց խոր հաւատքին, երկուքն ալ դեռ կը տարակուսէին որ Լուկ ծուղակ մը սարքած ըլլար իրենց ու իր ծառային Սանի ձեռքով զիրենք թմրեցնել ուզէր։ Ուստի անբացատրելի անձկութեամբ հետեւեցան Սառայի ու սկսան վերնայարկը բարձրանալ նեղ ու ոլորապտոյտ սանդուխէ մը, որուն երբ գլուխը ժամանեցին, զիրենք գտան քառակուսի գաւիթի մը առջև որ բազմերանգ խսիրներով յատակապատուած էր։ Գաւիթին վրայ չորս դուռներ կը բացուէին, չորսն ալ կնքամոմի կարմրութեամբ ներկուած, որոնց վրայ բարեգործութեան չաստուածին ոգին նկարուած էր ճոխ երանգամոլութեամբ։ Զորս դռներն ալ կարմիր աքլորի գլուխներով նիգեր կը կրէին։

(Շարունակելի)

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԻՋՄԱՐՔԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ.— Պեռլինի մայր եկեղեցիին մէջ աւարտեցաւ մեռելական յիշատակարանը ի պատիւ Պիզմարք իշխանին։ Կայսրը մասնաւորապէս հրամայած էր այս արձանը կանգնել։ Յիշատակարանը նշանաւոր քանդակագործ Րայնհոլտ Պէկասի գործն է։ Երկաթեայ վարչապետը նստած է գերման ծերունի տապտի մը դիրքով. կայսրը այս հրամանը տուած էր արուեստագէտին։ Երկու ձեռքերը ազդրերուն վրայ կրթնցուցած է, և կը նայի դէպի հեռուն։ Յիշատակարանին երկու կողմը կը կանգնին Պատմութիւնը, ձեռքը գիրք մը բռնած, և Փառքին ոգին, երիտասարդի մը դէմքով։ Հարթ քանդակ մը Գերմանիոյ միութիւնը կը խորհրդանշէ։ Ամբողջ յիշատակարանին բարձրութիւնն է գրեթէ չորս ու կէս մեթր։

ԱՊԱԳԱՅ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՆ.—ՏԻՊԱՐՆԵՐ ԵՒ ՁԳՏՈՒՄՆԵՐ.— Միացեալ Նահանգաց հռչակաւոր մարդաբաններէն մին՝ Բրոֆ. Մէքճի, Ս. Լուիի մուզէոնէն, նոյն գիտնական ընկերութեան առջեւ բանախօսութիւն մը արտասանեց նիւթ ունենալով «Ապագայ Ամերիկացին»։ Շատ հետաքրքրաշարժ խնդիր մըն է սակայն, այս «Ապագայ Ամերիկացին», որովհետեւ հիմակ հոն ապրող ժողովուրդները հաւանաբար ապագային պիտի կրնան մինչեւ 250 միլիոնի հասնիլ, կամ, ինչպէս բսաւ Բրոֆ. Մէքճի, աշխարհի ամբողջ քաղաքակիրթ ցեղերուն գրեթէ կէսը, ամէնքն ալ անգլիախօս, և միեւնոյն կառավարութեան հպատակ։ Բրոֆ. Մէքճի չի վախնար, ինչպէս ոմանք վերջերս վախցան, թէ Միացեալ Նահանգներու կարողութիւն չունին բովանդակելու իրենց մէջ գացող օտար գաղթականներուն գունդերը, և կը հաւատայ թէ ներկային չափ ապագային ալ կը պատշաճին Ուաշինկթընի նորընտիր անգլիական դեսպան Մր. Պրայսի խօսքերը, ա՛յն մտօք թէ «Ամերիկա ամենաբարձր մակարդակն է ո՛չ միայն նիւթական բարօրութեան, այլ իմացականութեան և երջանկութեան»։ Բրոֆ. Մէքճի, արդարեւ, ապագայ Ամերիկացիին վրայ խօսելով առաջին կարգի լաւատես մըն է։ Ատենաբանը հաւաստեց թէ Միացեալ Նահանգաց մէջ զանազան ցեղերու խառնուրդը ընդհանրապէս օգտակար եղած է։ «Վաղուան Ամերիկացին, բսաւ, այսօրուանէն աւելի իմացական և աւելի մարդասէր պիտի ըլլայ։ Յաճախ բսուած է թէ ներկայ դարուն Ամերիկացին հարստութեան համար կատաղի պայքարի մը անձնատուր եղած է։ Բայց խնդիրը ա՛յն է թէ անիկա կ'աշխատի կատարելագործութեան բաղձանքով ոգեւորուած։» Բազմահմուտ բրոֆէսորը կը խորհի թէ ապագայ Ամերիկացին իր նախնիքներուն նկարագիրը պիտի պահպանէ, բայց բաղադրեալ տիպար մը պիտի ըլլայ, կազմուածքի, խառնուածքի, և գլխու ու մարմինի ձեւի տեսակէտով մեծապէս տարբեր։ Կորովի տիպար մը պիտի ըլլայ, որովհետեւ, կ'ըսէ բրոֆէսորը, երկրագունդին բոլոր ամենահզօր տիպարները հոս կեդրոնացած են։ Կեանքին համար պայքարը, կ'ըսէ, պիտի աճի, բայց պայքարին համար կարողութիւնն ալ պիտի աճի։ «Ամէն ժամանակ աւելի արագ կ'երթանք, կը շարունակէ Մէքճի. հիմա ժամը երեք մղոն և երեք չորրորդ մղոն կը քալենք, մինչ մեր հայրերը երեքուկէս մղոն չափով կը քալէին։»

Բրոֆ. Մէքճի բնաւ ակնարկութիւն չըներ ուրիշ նշանաւոր Ամերիկացիի մը, որ վերջերս կը յայտարարէր թէ Ամերիկացիին ներկայ մխոռը երթալով առաջ պիտի բերէ ջլախտաւորներու, դժուարամարսներու և այլասերածներու ազգ մը. բայց կը յիշատակէ քարիւղի իշխան Մր. Րօքֆէլլերը իբրեւ «մարմնացում աշխատութեան», բիփ մը՝ որուն նմանը միմիայն Ամերիկա կրնայ հայթայթել։

Առանց իր բոլոր եզրակացութիւնները ընդունելու, Գիտական Յառաջդիմութեան Ընկերութեան Մարդաբանական ճիւղը, որուն կ'ուղղէր Մէքճի իր բանախօսութիւնը, ընդհանրապէս համամիտ գտնուեցաւ թէ բրոֆէսորին տեղեկագիրը ուշադիր քննութեան արժանի է։

ՔԱՐԻՒՂԻ ԻՇԽԱՆԻՆ ՆՈՒԷՐՆԵՐԸ. — Մր. Րօքֆէլլեր, ինչպէս հեռագիրը ծանոյց, Շիքակոյի Համալսարանին նուիրեց 600,000 անգլ. ոսկի, և այսպէս տասնըութը տարուան մէջ այդ Համալսարանին բրած նուէրներուն քանակութիւնը 4 միլիոն 250,000 ոսկին կ'անցնի։ Հաշուի եղած է որ Քարիւղի իշխանին եկամուտը մօտաւորապէս 3 միլիոն անգլ. ոսկի է տարին, ուստի յայտնի է թէ այս նոր նուէրը, Րօքֆէլլերը աղքատացնելու բնութիւնը չունի։

Հակառակ իր յառաջացած տարիքին — ծնած է 1839 Յուլիսին — Ամերիկայի ամէնէն հարուստ միլիոնատէրը տակաւին շատ գործունեայ կեանք մը կը վարէ, և այսօր կը խաղայ դարձեալ կոլֆի իր սովորական խաղը։ Կը յայտարարէ թէ Թրըսթներու և ոսկեդրական ընկերակցութիւններու դէմ եղած յարձակումները 1907ին պիտի իջեցնեն արժեթուղթերուն գիները, և թէ Ամերիկայի գործաւոր դասակարգերը պիտի նեղուին։

Սովորաբար, երբ Մր. Րօքֆէլլեր իր տարեկան կաղանդի յայտնութիւնը կ'ընէր թերթերուն, վերջին ծայր լաւատես կ'ըլլար, և այս պատճառաւ իր խօսքերը հիմա մասնաւոր ուշադրութիւն կը գրգռեն։

ԱՄՈՒՍՆԱԼՈՒԾՈՒՄ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.—Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ Զարին հաւանութեամբ Ռուսական Սինոդը լուծեց Լէօխթէնպերկի դուքս՝ Կէօրկ Մաքսիմիլիանովիչ Ռոմանովսքի իշխանին ամուսնութիւնը Սեւ Լերան Անաստասիա իշխանուհիին հետ։

Կէօրկ Մաքսիմիլիանովիչ իշխան Ռոմանովսքի, հինգերորդ դուքս Լէօխթէնպերկի, թոռնորդին է Եօզէֆին Պօհարնէի, որ Ֆրանսայի կայսրուհի եղաւ։ Նաբոլէոն Ա. Եօզէֆինի հետ ամուսնանալով որդեգրեց նաեւ Էօժէն Պօհարնէն, զոր անուանեց առաջին դուքս Լէօխթէնպերկի։ Ասոր մէկ զաւակը կարգուեցաւ ռուս մեծ-դքսուհի Մարի-Նիքօլայէվնայի հետ։ Ներկայ դուքսը, որ յաջորդեց իր եղբօր՝ Էօժէն դուքսին, ծնած է 1852ին, և կարգուեցաւ երկրորդ անգամ Սեւ Լերան Անաստասիա իշխանուհիին հետ 1889ին։ Ամուսնութենէն ծնան երկու որդիներ. մանչ զաւակ մըն ալ իր առջի կնոջմէն ունէր։ Իշխանուհի Անաստասիա երկրորդ աղջիկն է Սեւ Լերան Նիքօլա իշխանին, և քոյր Իտալիոյ թագուհիին։

ՀԻՆԳ ՏԱՐԻ ՎԵՐՋ ԼՈՒՐ ԿՈՐՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԻ ՄԸ.—1902 Փետր. 11ին Ալլան Ընկերութեան Հիւռօնիըն շոգենաւը Կլասկոյէն ճամբայ ելաւ Նոր Պրունսվիքի (Ամերիկա) Ս. Ճօն նաւահանգիստը երթալու համար, և անկէց ի վեր բնաւ լուր առնուած չէր անոր մասին։ Անցեալ օր Քասլրօքի ծովեզերքը շիշ մը գտնուեցաւ, որուն մէջ հետեւեալ գիրը կար. — «Մնա՛ք բարով, մայր և քոյր, Հիւռօնիըն ահա կ'ընկղմի, մէկ կողմը արդէն ջուրին տակ է. — Զարլզ Մէքֆօլ՝ հնոցպան»։ Շիշը խիստ ապահով կերպով խցուած է. ա՛յնքան լաւ որ մինչեւ իսկ շիշին ներսի կողմը խոնաւցած չէ, և ձեռագիրը որոշ կերպով կը կարդացուի։ Իրաւ է թէ այս մեթոտը յաճախ գործածած են ծովու մարդիկը կատակի կամ բարդախօսութեան համար, բայց ամէն պատճառ կայ հաւատալու թէ այս գիրը կատարելապէս ստոյգ է, և թէ առաջին լուրն է այս կորսուած շոգենաւին ճակատագրին վրայ։ Ստոյգ է թէ այդ շոգենաւին մէջ Մէքֆօլ անուն հնոցպան մը կար։

1902 Փետր.ի սկիզբները օդը չափազանց խիստ էր։ Ահարկու փոթորիկները կը գոռային ծովուն վրայ, և Հիւռօնիըն Ատլանտեանի մէջ բռնուեցաւ սոսկալի ալեկոծութեան մը։ Շոգենաւը շատ լաւ հաստատուն շինուած էր, բայց չկրցաւ տոկալ ալիքներուն ճնշումին։ Հիւռօնիըն խորհրդաւոր կերպով անյայտ եղաւ, և իր մասին ամենափոքր նշան մը իսկ չգտնուեցաւ։ Ամէն ջանք ի գործ դրուեցաւ շոգենաւէն լուր առնելու համար, բայց բան մը չիմացուեցաւ անոր ի՛նչ ըլլալուն վրայ։ Ալլան Ընկերութիւնը ծովային նախարարութեան դիմեց, և Թեմիզ յածանաւը հիւսիսային Ատլանտեան ճամբայ հանուեցաւ Հիւռօնիընը խուզարկելու համար։ Օդին խստութեան վրայ գաղափար մը տալու համար բաւէ ըսել թէ նոյն իսկ զրահաւորը ահագին ալեկոծութեան հանդիպեցաւ։

ԿԱՂԱՆԴԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ.— Հանրապետութեան Նախագահին համար ծանր աշխատութեան օր մըն էր Տարեգլուխը, որովհետեւ բազմաթիւ պաշտօնական այցելութիւններ ընդունեց և քանի մը այցելութիւններ ալ ինք տուաւ անմիջապէս։ Առաջին անգամն էր որ այսպիսի պաշտօն մը պիտի կատարէր Մ. Ֆալիէռ, բայց անկէց առաջ երկար ատեն Ծերակոյտին Նախագահը ըլլալով, արդէն ընտանի էր ծրագրին, որ երբէք չի փոխուիր։ Հազիւ ժամը տասը զարկած էր, երբ վարչապետ Մ. Քլէմանսօ և իր պաշտօնակիցները Էլիզէ մտան, և սիրալիր տեսակցութեան մը մէջ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին Հանրապետութեան Նախագահին։ Այս փոքրիկ արարողութիւնը հազիւ վերջացաւ երբ հասան Ծերակոյտին Նախագահը և ուրիշ պաշտօնատարներ։ Եկած էին վիշապազօրքերու ուղեկցութեամբ, և հազիւ ասոնք մեկնեցան, երբ Երեսփ. Ժողովին Ներկայացուցիչները՝ գլխաւորութեամբ Մ. Հանրի Պրիսոնի, երեւցան իրենց կարգին։ Կարճատեւ դադար մը, և Մ. Ֆալիէռ, որուն մօտ նստած էր Մ. Քլէմանսօ, և որուն կառքին կը հետեւէին ուրիշ կառքերով Նախարարներ և Էլիզէի պաշտօնատարներ, նախ գացին Բըթի-Լիւքսանպուռ՝ Ծերակոյտի Նախագահին, զրահապատ զինուորներու ուղեկցութեամբ։ Կէս օրին Էլիզէի մէջ աճապարանքով ճաշեցին Նախագահը, Նախարարները և ուրիշ հրաւիրեալ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, որովհետեւ ընդունելութիւններու երկար շարք մը կար, որուն գլուխն էր Դիւանագիտական Մարմինը, ըստ սովորութեան։ Դեսպաններուն հանդիսական կառքերը և զինուորական կցորդներուն փայլուն համազգեստները սովորաբար կը գրգռեն յարակից փողոցներուն և ծառուղիներուն մէջ կարգաւ շարուած հանդիսատեսներուն հիացումը և հետաքրքրութիւնը։ Բայց այս տարի, անպաստ օդին պատճառաւ, շատ քիչ հանդիսականներ կային, և հեծելազօրքը ու ոստիկանութիւնը միայն բռնած էին գետինը։ Սակայն ընդունելութիւնը իր փառաւորութենէն բան մը չկորսնցուց, և երբ դեսպանները [illegible], Բարիզի Քաղաքապահական Խորհուրդը և ուրիշ պատգամաւորութիւններ արագ արագ Էլիզէ հասան։ [illegible] զգեստներով մուշտակապատ դատաւորներ, զանազան գիտական հաստատութիւններու անդամներ՝ իրենց սեփական [illegible]ներով, Բանակէն և Նաւատորմէն սպաներ, և ուրիշ շատեր եկան կարգաւ, պալատին մէկ դուռնէն մտան, ստորագրեցին քանի մը վայրկեան, և զըսպանակի կանոնաւորութեամբ միւս դուռնէն դուրս ելան։ Վայրկեանները այսպէս սահեցան մինչեւ որ վերջին հիւրը դուրս ելաւ, և Նախագահը վերջապէս հանգիստ առաւ։

Դեսպանական Մարմնոյն երիցագոյն անդամ կոմս Թօռնիէլլի իր պաշտօնակիցներուն անունով խօսելով Նախագահին ուղղած իր բանախօսութեան մէջ բսաւ թէ որովհետեւ իրենց ամէնուն մտածումները տարիէ մը ի վեր խաղաղութեան կողմը դարձած էին, ուրախ են որ խաղաղութիւնը անընդհատ շարունակուեցաւ։ Կառավարութիւնները բազմաթիւ նոր պայմանագրութիւններով, գործառնութիւններով և համաձայնութիւններով ցոյց տուին թէ կը փափաքին անվէճ կերպով կարգադրել իրենց շահերուն վերաբերեալ խնդիրները՝ միջազգային բանակցութիւններով։ Բոլոր քաղաքակիրթ ազգերուն միջեւ տեսութեանց նոյնութիւն մը հաշտարար դիւանագիտական արդիւնքներ յառաջ բերելու սահմանուած է։ Ցարդ կատարուած յառաջդիմութիւնը նկատի առնելով, ապահով կը զգան զիրենք թէ ներկայ տարւոյն մէջ պիտի իրագործուին իրենց բարեմաղթութիւնները Ֆրանսայի և անոր Նախագահին նկատմամբ։

Մ. Ֆալիէռ հետեւեալ կերպով պատասխանեց. — «Տէ՛ր Դեսպան, — Ընտիր բառերով և ձեր փորձառութեան բովանդակ հեղինակութեամբ սահմանեցիք այն սկզբունքները՝ որոնք երթալով գերակշիռ կ'ըլլան միջազգային յարաբերութեանց կարգադրութեան և դիւանագիտութեան գործողութեան մէջ։ Համաձայնութեան և միաբանութեան զգացում մը, ուրիշներուն իրաւունքներուն հանդէպ յարգանք, հանրային կարծիքին առջեւ ակնածանք, մարդկութեան համերաշխութեան ըզգացում, — ասոնք են արդարեւ ա՛յն նկատումները՝ որոնք ամէն օր աւելի կ'ազդեն ամենուն գիտակցութեանց վրայ։ Դուք, Տեա՛րք իմ, ձեր պարտաւորութեանց վսեմ ըմբռնումին շնորհիւ, կարեւոր դեր մը կը կատարէք քաղաքակրթութեան յառաջդիմութեան մէջ։ Ցոյժ ուրախ եմ այս մասին, և որովհետեւ վայրկեանը բարեմաղթութիւններ ընելու վայրկեան է, կը յուսամ թէ 1907 տարին բարեպատեհ պիտի ըլլայ միաբանութեան և խաղաղութեան գործին, որ Ֆրանսայի և ձեր ներկայացուցած երկիրներուն իտէալն է։»

ԿԱՂԱՆԴԸ ԵՒ ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐԸ. —Պերլին ըստ սովորութեան Նոր տարիին մէջ մտաւ երգերով, պարերով, հացկերոյթներով և գինարբուքով։ Զինուորական շփորաներ փողոցները կը գոռային, մինչ արքայական դղեակէն գալարափողներ և թմբուկներ Նոր Տարին կը հնչեցնէին։ Կայսրը Բոցտամէն հասաւ օթոմոպիլով և ահագին բազմութեան կողմէ խանդավառութեամբ ընդունուեցաւ։ Կէս օրէն երկու ժամ առաջ արքայական մատրան մէջ արարողութիւն կատարուեցաւ ի ներկայութեան կայսեր և կայսերական ընտանիքին անդամներուն։ Յետոյ կայսրը, կայսրուհին, կայսերազուն իշխանները թափորով Սպիտակ Սրահը գացին ընդունելու նախարարներուն և դեսպանական մարմնոյն շնորհաւորութիւնները, մինչ պալատին պարտէզին մէջէն թնդանօթի ողջոյններ կը հնչէին։ Կայսրը և կայսրուհին մասնաւոր համակրանքով սեղմեցին Պիւլով իշխանին ձեռքը։ Յետոյ կայսրը այցելեց բոլոր դեսպաններուն։

Զգոն Փափազեան Տպարանի ազդը կարդալ չորրորդ էջին մէջ

ՔՐՈՆԻԿ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ

ՀԻՆԳ ԸՆԾԱՅԱՑՈՒՆԵՐՈՒՆ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԵՌԱՁԱՅՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

Մայր Եկեղեցին երէկ եւս հանդիսաւոր օրուան մը երեւոյթը առած էր։ Տաճարը ամբողջ լեցուած էր մայրաքաղաքիս բոլոր արուարձաններէն կանուխէն Գումգաբու դիմող բազմութիւնով մը։

Շաբաթ իրիկուընէ արդէն Ս. Պատրիարք Հայրը ըստ Մաշթոցի, Մայր Եկեղեցիին մէջ ի ներկայութեան վարդապետներու, կիսասարկաւագութեան աստիճան տուած էր հինգ ընծայացուներուն, ուրկէ վերջ Ն. Սրբազնութիւն գիշերեց Պատրիարքարանի մէջ և երէկ առտու Ճաշու Գիրքէն առաջ հանդիսաւոր կերպով տուաւ սարկաւագութեան աստիճան։

Եկեղեցական արարողութիւնները սկիզբէն մինչեւ վերջ տեղի ունեցան եռաձայն, առաջնորդութեամբ երաժշտապետ Գրիգոր էֆ. Մէհտէրեանի և մասնակցութեամբ եռաձայն երգեխումբին որ ներդաշնակօրէն և յաջող կերպով երգեց արարողութիւնները։ Պատարագիչն էր Կարնոյ առաջնորդ Տ. Զաւէն Ծ. Վրդ. Եղիաեան։ Ճաշու Գրքի միջոցին Ս. Պատրիարք Հայրը շքեղօրէն զգեստաւորուած բեմ ելաւ առաջնորդութեամբ վարդապետներու, տալու համար հինգ ընծայացուներուն սարկաւագութեան աստիճանը, որոնք ըստ սովորութեան կանոնց կողմի պահարանէն ծնգաչոք և առաջնորդութեամբ Դպրեվանքին ներքին տեսուչ Տ. Մեսրոպ վրդ. Նարոյեանի, գացին խմբուեցան Ս. Պատրիարք Հօր առջեւ, որ այս առթիւ յատուկ աղօթքներով տուաւ անոնց աստիճանը։ Ն. Սրբազնութեան շուրջ կը գտնուէին Տ. Տ. Բարգէն Կիւլէսէրեան, Վահրիճ Շահլամճեան, Ներսէս Խապայեան, Եղիշէ Զիլինկիրեան, Տիրայր Մարգարեան, Ղեւոնդ Դուրեան, Գրիգորիս Պալագեան, Կորիւն Եսայեան, Եզրաս Սաչլեան վարդապետները և բազմաթիւ քահանաներ։ Խարտաւիլակի պաշտօն կատարող Տ. Մեսրոպ վրդ. ըստ Մաշթոցի ներկայացուց հինգ ընծայացուները, վկայելով անոնց արժանաւորութիւնը և բարի վարքը, ուրկէ վերջ Ն. Սրբազնութիւն զատ զատ ձեռքը դնելով իւրաքանչիւրին գլխուն վրայ և անոնց անունները զատ զատ տալով աղօթքներ կարդաց։ Ընծայացուները դարձան դէպի ժողովրդեան, աչքերնին գոց և ձեռքերնին դէպի վեր ի նշան աշխարհէ հրաժարման, ուրկէ վերջ Ս. Պատրիարք Հայրը «Դպրութենէ ի սարկաւագութիւն» կոչեց ընծայացուները և ուրարները կախեց անոնց ուսէն։ Այս հանդիսաւոր արարողութիւնը վերջացաւ սարկաւագներուն բուրվառումովը՝ նախ Սեղանին և յետոյ Ս. Պատրիարքին ուղղուած։

Ս. Պատրիարք Հայրը յետոյ բնաբան առնելով Առաքեալէն «Զգոյշ լինել անձին և վարդապետութեան» խօսքը, խօսեցաւ օրուան հանդիսադրութեանց պատշաճ գեղեցիկ քարոզ մը։

«Պօղոս Առաքեալ «Զգոյշ լինել անձին և եկեղեցիին» կը յանձնարարէ ըսաւ եկեղեցւոյ պաշտօնեաներուն, որովհետեւ առանց ասոր անկարելի է որ եկեղեցական մը օգտակար ըլլայ իր եկեղեցիին և հաւատարիմ իր կոչման, քանի որ եկեղեցականութիւնը ընդարձակ ասպարէզ մըն է անոր որ կ'ուզէ աշխատիլ իր հօտին հոգեւոր գործերուն անթերի կատարման համար։

«Եկեղեցին մեզի հաստատուն պատուէրներ տուած և ուղի մը գծած է. սակայն աւանդութիւն մըն է որ Աստուածային է և ոչ թէ ասոր անոր քմահաճոյքէն ծնունդ առած։ Այս աւանդութիւնները Քրիստոսէն կը բղխին, որ իր աշակերտներուն սովրեցուց և անոնք ու մեր նախնիք յաջորդաբար քարոզեցին ու աւանդեցին մեզի. աւանդութիւններ որ հակառակ դարերու երկար շրջանէ մը անցած ըլլալուն, հաստատուն կը մնան և ո՛չ մէկ բան կրնայ խախտել զանոնք։ Այս աւանդութիւններէն մէկն ալ եկեղեցւոյ պաշտօնեաներն են, որոնք կոչուած են և պաշտօն ունին եկեղեցիին ծառայելու իրենց խնամքին յանձնուած հօտը հովուելու, ուսուցանելով, քարոզելով և մխիթարելով։ Այս իրաւունքը Քրիստոս տուաւ եկեղեցիին, որ սկսաւ զանազան կանոններ հաստատել ու պաշտօնեաներ կարգել։ Նախապէս երբ կը ծնի Քրիստոնեայ կ'ըլլայ միայն մկրտութեամբ և Ս. Միւռոնի դրոշմելովը։ Այսպէս է նաեւ անոնց համար որոնք ամուսնական աշխարհին մէջ կը մտնեն։ Նոյն ահա ճիշդ միեւնոյնն է եկեղեցւոյ պաշտօնեաներուն համար ալ, որոնք կը զօրանան իրենց կոչումին մէջ երբ կ'օծուին։ Բայց միթէ միայն աստուածային շնորհաց և հրաշքներո՞ւն կը կարօտինք որպէս զի ամէն բան ընելու կարող ըլլանք։ Ո՛չ, թէեւ աշխարհիս մէջ ամէն բան Աստուածային կամքին հպատակ է, բայց Աստուած բանականութիւն և իմաստութիւն տուաւ իր ձեռակերտին, որպէս զի այդ առաւելութիւնները, աստուածային այդ շնորհները օգտակարապէս ի կիր արկանէ։ Ամէն բան որ եկեղեցւոյ հետ կապ ունի, աւանդութիւնն է Քրիստոսի, որ Առաքեալները լեցուց շնորհօք և իմաստութեամբ և անոնք քարոզեցին այն բաները որոնք փորձով տեսած և սովրած էին։ Հետեւապէս մենք ալ, ըսաւ Ն. Սրբազնութիւն, սկիզբէն ի վեր ունինք եկեղեցւոյ պաշտօնեաներ պատրաստելու դրութիւնը։ Ինչպէս մեր նախնի եկեղեց. հայրերը, նոյնպէս և մենք միշտ հոգ կը տանինք պատրաստելու համար եկեղեց. ասպարէզը ընդգրկող արժանաւորներ և անոնց կրթութեան համար ջանք չենք խնայեր։ Եւ ատոր համար Պոլսոյ Պատրիարքութիւնը եկեղեց. պաշտօնեաներու յատուկ կրթարան մը հաստատեց Արմաշի մէջ և անկէց հետզհետէ առաջ եկան Դպրեվանքի վարդապետները. այսօր այդ գործին շարունակութիւնն է որ տեղի կ'ունենայ. Դպրեվանքին աշակերտները յաջորդաբար ելան ասպարէզ և սկսան գործել։ Բայց հունձք բազում էին և մշակք սակաւ։ Ուստի մենք ալ սկսանք տակաւ աւելցնել վարդապետներուն թիւը։ Այսօրուան հինգ ընծայացուները որոնց սարկաւագութեան աստիճան տուինք այսօր, իրենց ճամբան կիսած են արդէն և երեք տարիէն օծմամբ Ս. Իւղին պիտի ըլլան վարդապետներ, այսպէսով մասամբ իւիք լրացնելով պէտքը եկեղեցւոյ պաշտօնէութեան։

«Բայց մեր մէջ բաներ մը կը զարգանին, ըսաւ Ն. Սրբազնութիւն, բաներ մը կ'ըսուին ամուրի կղերականութեան բազմանալուն համար։ Սակայն գիտնալ պէտք է թէ մենք կուսակրօններուն հետ մէկտեղ ունինք նաեւ ամուսնացեալ կղեր մը, որ աւելի բազմաթիւ է առաջիններէն. որովհետեւ ամբողջ աշխարհիս մէջ Հայ Եկեղեցւոյ վարդապետ հազիւ 400 հատ կը համրուի, իսկ քահանայ 4000 և աւելի։ Հետեւապէս երբ մենք այս ճիւղին (կուսակրօնութիւն) ջանք կ'ընենք, ինչո՞ւ քահանաներուն համար միեւնոյն ջանքերը չեն ըլլար։ Հոս այդ մասին երկար բացատրութիւններ չպիտի տամ և պէտք ալ չկայ. միայն սա չափ ըսեմ թէ, ինչպէս ուրիշ այս տեսակ պարագաներու մէջ կրկնած եմ, քահանայութեան արժանաւոր անձինք շատեր կան մեր մէջ, բայց անոնք երբե՛ք քահանայ չեն ըլլար. ինչո՞ւ. անոր համար որ ժողովուրդը իր կամքովը չէ որ կ'ընտրէ քահանան, այլ այս կամ այն թեկնածուն է որ կը ներկայացնէ ինքզինքը իբր ընտրելի. ասոնք անոնք են որոնք պէտք ունին քահանայութեան ապրելու համար և ոչ թէ կոչումի մը հետեւած են։ Արդ. քահանայութեան կոչումը կը բարձրացնեն անոնք միայն որոնք կարող են ուսմամբ, արժանաւոր են վարքով ու բարքով. բայց այս տեսակներն ալ քահանայական ասպարէզին մէջ չեն մտներ։ Դպրեվանքին մէջ միայն վարդապետներ չեն պատրաստուիր. վանքին բազմաթիւ աշակերտներէն հազիւ 30 հատը կուսակրօն եղած են. մնացեալները մեկնած են վանքէն և ուսուցչութիւն ընել սկսած։ Թէ ինչո՞ւ ասոնք, այս մեկնողները քահանայ չեն եղած. որովհետեւ իրենց ստացած դաստիարակութեան և զարգացումին համապատասխան ասպարէզ մը և նիւթական նախանձելի կացութիւն մը չեն տեսած քահանայական ասպարէզին մէջ, ուր մէկդի առնելով արժանաւորները և իրենց կոչման հաւատարմօրէն հետեւողները, անարժաններ չէ որ կը պակսին և որոնք այնչափ կ'ստորնացնեն քահանայութեան պատիւը։ Եւ յետոյ երբ աշակերտ մը կը լրացնէ Դպրեվանքի իր դասընթացքը կամ կը մնայ և կուսակրօն կ'ըլլայ և կամ կը մեկնի, չենք կրնար այս վերջինները վար դնել քահանայ պատրաստելու համար, որովհետեւ վերջապէս պէտք է որ անոնք մեկնին վանքէն, մտնեն կեանքի ասպարէզին մէջ և ամուսնանան։ Եւ անգամ մը երբ կ'ամուսնանան, պէտք մը կը [illegible], իրենց նիւթականը կ'ապահովեն, ալ բոլորովին մտքէ կը հանեն քահանայ ըլլալու գաղափարը։ Ահա՛ թէ ինչու Դպրեվանքը չկրնար քահանաներ պատրաստել, ահա թէ ինչո՛ւ արժանաւորներ կը պակսին և երբ անոնցմէ մէկուն առաջարկ մը ընես այդ մտօք, ծիծաղելով կը պատասխանեն։ Ու մենք ստիպուած, ինչպէս ըսի, կը ձեռնադրենք անոնք որոնք կը մատուցուին, և այս է ու կը մնայ պատճառը՝ որով քահանայութեան ասպարէզին յարգը չբարձրանար։ Բայց մենք ալ միայն ամուրի կղերականութիւնը քաջալերող, ջատագովող ու միայն այդ ասպարէզին հոգ տանող չենք, այլ նաեւ ամուսնացեալ կղերին մասին ալ միեւնոյն զգացումները կը տածենք ու նոյնչափ հոգ կը տանինք. բայց ինչպէս վերը ըսի, պատճառները մեզմէ չեն և հետեւապէս մի կարծէք թէ քահանայական կոչման հետեւողներուն առջեւ դժուարութիւն կը յարուցանենք. ո՛չ, այլ ի՛նչ որ կայ մեր Եկեղեցիին մէջ, ի՛նչ որ աւանդուած է մեր Ս. Հայրերէն զայն պահել կ'ուզենք և կուսակրօն քահանայութիւնն ալ վերցուած չէ մեր մէջէն և ինչ որ կայ մեր Եկեղեցիին մէջ զայն չենք վերցներ, չենք ջնջեր։ Եկեղեցիին աւելի՛ լաւ և աւելի՛ արդիւնաւոր կը ծառայէ ան որ ընտանեկան հոգ են. չունի, քան այն որ ընտանիք մը ունի։ Մենք հիմա ոչինչ չենք փոխեր մեր եկեղեց. աւանդութիւններէն։ Եթէ փոփոխութիւններ ըլլան այլ և այլ ժամանակներու մէջ, անիկա ալ այդ [illegible] գիտնալիք բանն է։ Մեր Եկեղեցիին հանդէպ դաւաճան կ'ըլլանք մենք, եթէ զանցառու ըլլանք աւանդութեանց հանդէպ։ Ժամանակը կրնայ շատ մը բաներ ընել, բայց անոնք որ յանկարծակի ոստումներ, յանկարծակի փոփոխութիւններ կը ներմուծեն կամ ներմուծել կ'ուզեն Եկեղեցիին մէջ, գիտնալու են թէ անոնք երբեք չեն կրնար համաձայնիլ ներկայ ժամանակին ոգիին։ Եւ Պօղոս Առաքեալն ալ արդէն այս մասին կ'ըսէ. «Զգոյշ լինել անձին և վարդապետութեան»։ Ինչ որ աւանդուած է մեզի, նոյն շաւղէն, նոյն սկզբունքով և նոյն ընթացքով պէտք է քալենք ամէնքս ալ, եթէ կ'ուզենք օգտակարապէս ծառայել մեր Եկեղեցիին։ Մեր եկեղեցականներուս բնաբանը պէտք է ըլլայ, Անձին և վարդապետութեան մէջ զգոյշ ըլլալ։

Ն. Սրբազնութիւն յետոյ խօսքը սարկաւագներուն ուղղելով.— Դուք ալ, ըսաւ, ձեզմէ առաջիններուն յաջորդեցիք. այսօր սարկաւագ էք և մէկ քանի տարիէն վարդապետ պիտի ըլլաք, գաւազան պիտի ստանաք։ Ահա՛ ձեր կոչումը. զգուշաւորութիւն պէտք է դնէք ձեր սրտին մէջ որ միակ կանոն և ապահովութիւն պիտի ըլլայ ձեզի. ու և իցէ գաղափար որ [illegible] ձեր մտքին մէջ, օգտակար չըլլար ան եթէ երբեք զգուշաւորութիւնը չունենաք ձեզի օժանդակ, ինչ որ վերծ կը պահէ ձեր անձը փորձութիւններէ և սայթաքումներէ։ Անզգոյշը ան է որ չգիտեր ըրածը. չի կշռեր խօսածը, չի դիտեր և չի դատեր իր շուրջինները. ընդհակառակը զգուշաւորը ամէն բան կը կշռէ, քայլ մը չառներ և խօսք մը չխօսիր առանց կշռելու և մտածելու։ Եթէ այդ զգուշութիւնը ունենաք ձեր կեանքին մէջ, ապահով ընթացք մը կ'ունենաք։ Դո՛ւք սիրելիք, սարկաւագութեան ուրարին քով կրնաք նաեւ Կաթողիկոսութեան յոյսը ունենալ. որովհետեւ այդ տեսակ բաները անորոշ են և մարդ չի գիտեր թէ ո՛վ է որ աստիճան մը աւելի պիտի ունենայ վաղը։ Յառաջդիմութիւնը սակայն աստիճանին մէջ չէ. որովհետեւ Տաթեւացին հակառակ իր լոկ վարդապետական աստիճանին, մեր Եկեղեցին աւելի կը պատուէ և կը մեծարէ զայն քան շատ մը Կաթողիկոսներ։ Արդիւնաւոր վարդապետ մը ըլլալու կամք ըրէք, քան ապարդիւն բարձրաստիճան եկեղեցական մը։ Եկեղեցական աստիճանները թող չշլացնեն ձեզ։ Ուրարը որ այսօր կ'առնէք և վաղը որ վարդապետ կ'ըլլաք և կ'ստանաք նաեւ գաւազան, պատիւներ չեն և ոչ ալ փառքեր, այլ գնահատումներ և եկեղեց. աստիճանաւորումներ։ Ուստի միայն ձեր աշխատութեան արդիւնքին նայեցէք և այն մտքով յառաջանալու ջանացէք։ «Նոյնպէս և զսարկաւագունս պարկեշտս» կ'ըսէ Պօղոս առաքեալ, և այս մէկ բառին մէջ կ'ամփոփէ սարկաւագներուն բոլոր պարտականութիւնները։ Որովհետեւ պարկեշտ ըլլալը կը նշանակէ չափաւոր, համեստ, ուղիղ ըլլալ. ահա ասոնք պէտք է ունենաք և այս ընթացքով ծառայէք Եկեղեցիին։

Ս. Պատրիարք Հայրը վերջացուց իր քարոզը՝ բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Կայսեր արեւշատութեան համար։ Ն. Սրբազնութիւն մաղթանքներ ըրաւ նաեւ Ընդհ. Հայոց Ս. Հայրապետին և բոլոր Հայ Եկեղեցւոյ պաշտօնեաներուն համար։

Եկեղեց. արարողութիւններէն վերջ Պատրիարքարանի դահլիճին մէջ ճոխ սեղան մը տրուեցաւ, որուն նախագահեց Ս. Պատրիարքը, շուրջը ունենալով ներկայ բոլոր եկեղեցականները, սարկաւագները և մէկ քանի ծանօթ անձնաւորութիւններ։

⁂ Երեկուան արարողութեանց ներկայ էր նաեւ Քաղաք. Ժողովոյ Նախկին ատենապետ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան, որ իր վերջին հիւանդութենէն ապաքինած ըլլալով, փափաքած էր ներկայ գտնուիլ երէկի արարողութիւններուն։

⁂ Հինգ սարկաւագները հետեւեալներն են, որոնք մէկ քանի օրէն Արմաշ կը մեկնին Տ. Մեսրոպ Վրդ.ի հետ և երեք տարուան դասընթացքէ մը յետոյ վարդապետ պիտի ձեռնադրուին։ Արմենակ Աբիկեան (Պանտրմացի), ծնած

է 1884ին. Յովհաննէս Շուշէնեան (Կէյվէ Օրթագիւղցի), 1884ին. Թորոս Պաղտասարեան (Պիլէճիկցի), 1886ին. Արմենակ Յովասափեան (Կարնեցի), 1887ին և Կարապետ Ջամիկեան (Մանիշակցի), 1887ին։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ երեք միացեալ Թաղերուն Թաղ. Խորհուրդին ընտրութեան երէկ ձեռնարկուեցաւ, ի ներկայութեան Ընտրողական Ժողովոյ անդամներուն, որոնք են. Տեարք՝ Տիգրան Տ. Ներսէսեան՝ ատենապետ, Թումիկ Սուրէնեան, Բարսեղ Աւետիսեան, Անանիկ Իւթիւճեան, Գէորգ Թորգոմեան, Գրիգոր Մելիտոսեան, Ծատիկ Քէլէշեան, Համբարձում Գազանճեան, Ճիվան Արխանեան, Մագսուտ Նարլեան, Լեւոն Սուրէնեան, Մ. Պէզազեան, Միհրան Գարագաշեան, Յովհաննէս Ունճեան, Նշան Ղուկասեան, Ռուբէն Զրաճեան, Պետրոս Քիւրքճիխանլեան, Տիգրան Իսբէնչեան, Ալիքսան Մ. Ալիքսանեան, Բէշէլ Մարգարեան, Գաբրիէլ Տէմիրճիպաշեան, Լեւոն Քիւրքճեան, Յակոբ Մինասեան, Յակոբ Մըմըեան, Յարութիւն Ալթըբարմաքեան, Յովհաննէս Տ. Յակոբեան, Պետրոս Ասրունի, Տիգրան Քըլըճեան, Տօքթ. Մկրտիչ Բարաղամեան։ Մինչեւ ժամը 12 տակաւին ընտրութեան գործողութիւնը լմնցած չըլլալով, արդիւնքը պիտի հրատարակենք մեր վաղուան թիւով։

ՎԱՆԱՑ Նորընտիր կուսակալ Վեհմ. Ալի պէյի իր պաշտօնատեղին մեկնելուն առթիւ Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ գործակատար Արիս էֆ. Ֆէսճեան երէկ այցելութիւն գնաց Ն. Վսեմութեան։

*. Շաբաթ օր Վանայ Նորընտիր Առաջն. Տեղապահ Տ. Ներսէս վրդ. Խապայեան և Տ. Զաւէն Ծ. վրդ. շնորհաւորական այցելութիւն տուին Վեհմ. Ալի պէյի, որ սիրալիր ընդունելութիւն մը բրաւ երկու վարդապետներուն։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութիւնը դիմում բրած է Պատրիարքարան և յայտնելով թէ Ս. Յակոբայ Որբանոցին ննջարանները վերջին փոթորիկէն անբնակելի դարձած են գրեթէ և հետզհետէ բոլորովին քայքայուելու վիճակին կը հասնին, խնդրած է որ նոր Որբանոցին շինութեան համար Պատրիարքարանէ հարկ եղած հրամանը ստացուի Ձեռնհաս պաշտօնարանէն։

ԱՒՍՏՐԻԱՀՈՒՆԳԱՐ դեսպան Մարքի Բալլավիչինի նախընթաց օր Բերա Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը երթալով այցելեց Ն. Սրբազնութեան։

ՊԱՂՏԱՏԻ Պատր. Փոխանորդ Տ. Սերովբէ վրդ. Սամուէլեանի պաշտօնավարութեան դէմ տեղւոյն կարգ մը պատուաւոր ազգայիններէն բողոքագիր հասած են Պատրիարքարան։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ յանձնարարութեամբ Տ. Թովմաս քհ. Նորատունկեան Միայուն քահանայ կարգուեցաւ Ֆէրիգիւղի եկեղեցին։

ՋՈՒԼՀԱՃԵԱՆ ԵՂԲԱՅՑ. ԵՂԱՆԱԿ ՆԷՀԱՎԷՆՏ.— Մինչեւ ցարդ երգուած մեր Ս. Պատարագի երգեցողութիւնները Բասք, Հիւզզամ և Նեվա եղանակներուն վրայ կ'ըմբռնային, ըլլայ եռաձայն կամ միաձայն, որոնք միշտ փոփոխման կ'ենթարկուէին ըստ քմաց։ Այս անգամ Ջուլհաճեան էֆ. Նկատի առած ըլլալով այս պարագան, սկսած է բոլորովին ինքնատիպ, Nehavênd եղանակի վրայ եռաձայն երգեցողութիւն մը հեղինակել իր մէջ բովանդակելով նաեւ [illegible] եղանակի կտորներ որոնց որքան յուզիչ և մեր ժողովուրդին ծանօթ եղանակներ ըլլալն կրնան շատ մը երաժշտագէտներ վկայել, Ջուլհաճեան էֆ. ձայնագրութեան և եկեղեցական երգեցողութեան մէջ իր անժխտելի ձեռնհասութեամբ, վստահ ենք որ այս գործն ալ պիտի կարող ըլլայ ի գլուխ հանել, ԵՐԱԺՇՏԱՍԷՐ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ.—Նոր Տարւոյ եւ Ս. Ծննդեան տօնի առթիւ տեղի ունենալիք այցելութեանց պարտականութենէ զերծ մնալու համար նուիրատուութիւններն եղած են. — Գումար Ս. Ցուցակի 1297. — Տեարք՝ Սելեան Հավիտ և Ընկ. 68, Տիգրան Մ. Մանուկեան, Գրիգոր Խլըբեան, Յարութիւն Ասլանեան, Յարութիւն Գարամանեան, Տքթ. Աբրահամ Նազարեան, Տքթ. Վաղարշ Թորգոմեան, Պետրոս Խորասանեան, Սերվիչէն տպարանապետ, Յակոբ Համամճեան, Միհրան Սելեան 40ական, Պարամեան 27, Մ. և Կ. Բամպուքճեան եղբ 27, Գրիգոր Փափազեան (քէրեսթեճի), Մամաս Այվազեան, Կարապետ Համուրճեան, Եղիազար Ալլահվէրտեան, Բիւզանդ Ս. Թէրզեան, Կարապետ Տ. Աբրահամեան, Գարեգին Ե. Մելիքեան, Ն. Վարդերեան, Յարութիւն Զրաճեան, Յակոբ Աբէլեան, Գրիգոր Մարգարեան, Գաւրիկ Ղըրըշճեան, Բարուկ Կիւլպէնկեան, Մ. և Բ. Բէպօյեան, Տքթ. Միհրան Զարգարեան, Տօքթ. Մ. Շէրպէթեան, Տօքթ. Կ. Իփլիկճեան, Տօքթ. Ա. Գազազեան, Տօքթ. Գ. Նահապետեան, Իսրայէլ Հայկազն, Տքթ. Խաչիկ Պօղոսեան, Նշան Թորոսեան, Գարեգին Մոլոտլազ, Գասպար Ասլանեան, Դ. Կ. Մ. Դալէնթէրեան, Սերովբէ Թագւորեան, Միհրան Բեհմաճեան, Եղիազար Ճամճեան, Գէորգ Համալեան, Հ. Ս. Պարնըմ, Վահան Մատթէոսեան, Յ. Գ. Գրիգորեան, Ե. Ե. Ալթըբարմաքեան, Յուզէփ Կ. Թորոսեան, Սարգիս Տիլսիզեան Որդիք, Ճիվան Թէքէեան, Սարգիս Սիմոնօֆ, Կարապետ Ս. Պօղոսեան՝ 20ական։ Գումար 2579 ղրշ։

*. Յառաջիկայ Տարեգլխոյ առթիւ Որբանոցի տղայոց պտուղ առնելու համար հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են.— Փոքրիկն Գաբրիէլ Ա. Հարէնց, Տեարք՝ Դամիանոս Փափազեան, Միսաք Ա. Մէհրիմէկեան 20ական ղրուշ։ Սիրանոյշ և Յակոբ Ա. Մէհրիմէկեան և Օր. Արշակուհի Ա. Մէհրիմէկեան 10ական ղրուշ։

*. Իմանչէսթըր հանգուցեալ Տիգրան էֆ. Մուրատեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 100 ֆրանք նուիրած են Տէր և Տիկին Սարգիս Գույումճեան ի Մանչէսթըր։

ՊՍԱԿՈՒՄ

Եշ. օր, Սկիւտար, Տէմիրդաբուլեանց բնակարանին մէջ վայելուչ շուքով տեղի ունեցաւ Օր. Զարուհի Գ. Տէմիրդաբուլեանի ամուսնութիւնը Միհրան էֆ. Միրիճանեանի հետ, Պսակադրութեամբ Կրօն. Ժողովոյ անդամ Տ. Միքայէլ Ա. քահանայ Աչըքեանի։

Նորապսակ ամոլը ստացաւ բազմաթիւ շնորհաւորական քարթեր և հեռագիրներ։ Նոր հարսը ստացաւ բազմաթիւ նուէրներ։

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Հինգշաբթի օր Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ Նշանախօսութիւնը Ուսուցիչ Յովհաննէս էֆ. Ալիքսանեանի ընդ օրիորդ Պէաթրիս Թօքաթեանի, ի ներկայութեան երկու կողման ազգականաց, բարեկամաց և համակրողներու։

×

ՄԱՀ

Դշ. օր, 20 Դեկտեմբեր, Բերայի Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ յուղարկաւորութիւնը Մ. Աւետիս էֆ. Բարունակեանի։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

5 Յունվ. 1906

Ֆրանսական 3%	95.57
Օսմանեան Միացեալ	95.05
Երկաթուղի	150.—
Պանք Օթթօման	680.—

ՌԷՍՄԻ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Վաղիֆէի մէմուրիյէթինի հիւսնը իֆասէ միւշարիւնիլէյհ օլան իզմիտ վէ ղայրէթինէ մէպնի զօմիսիօնը մախսուս գալէմի միւմէյիզի իզզէթլու Մէհմէտ Ալի պէյէ Թէրֆիէն րիւթպէի Սանիյէ սընըֆը Միւթէմայիզի թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ.— Սանիէի աստիճան տրուեցաւ Պետական Խորհուրդին Նախագահ ատեանի օգնականներէն Մէհմէտ Ալի պէյի, Ելմտական Նախարարութեան քարտուղարապետ Մէհմէտ էֆ.ի, Մուշի երեսփոխաններէն Հաճի Մուսթաֆա էֆ.ի և Պոլսոյ Նախագահ ատեանին Հուգուգի Ա. դիւանին աւագ քարտուղար Պէհճէթ պէյի։ Սալիսէ՝ Բերայի Հուգուգի Բ. դատարանին աւագ քարտուղար Ֆէհմի էֆ.ի և Ելմտական ընդհ. հաշուակալութեանց կեդրոնական դիւանին քարտուղարներէն Շէֆիք պէյի։

ՊԱՇՏՕՆ.— Կեսարիոյ կառավարիչ անուանուեցաւ Կէրէքի հրաժարեալ կառավարիչ Արիֆի պէյ։ Կեսարիոյ կառավարիչ Հայտար պէյ ալ Հօրանի կառավարիչ կարգուեցաւ։

Չօրլուի (Էտիրնէ) գայմագամ անուանուեցաւ Տարբ Տէրէի գայմագամ Միհրի պէյ, որուն յաջորդեց Տիրէքի նախկին գայմագամ Նայիլ պէյ։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Ականակուռ Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Պուքրէշի դեսպան Բեհիջ պէյի։ Յրդ Օսմանիէ՝ Տրապիզոնի Նահանգին Նիզամիէ զանձմանց պաշտօնեայ հազարապետ Հիւսէյին պէյի։ Յրդ Մէճիտիէ՝ Էվգաֆի վերատեսչութեան վիճակագրական դիւանին պետ Զիա պէյի։

*. Լիագամի ոսկի շքանշան տրուեցաւ հիւպատոսական դիւանին տնօրէնի Ա. օգնական Իսմայիլ Հագգը պէյի։

*. Ֆրանսական կառավարութիւնը Պատուոյ Լէգէոնի Դրդ կարգը նուիրած էր Թղթատարական Ընդհ. Տնօրէն Ֆախրի պէյի, Շիքակոյի արուեստահանդէսին քոմիսէր եղած ատեն. Ամերիկեան կառավարութիւնը արծաթ շքանշան տուած էր՝ Ուաշինկթընի Թղթատարական Համաժողովին առթիւ և Իտալական կառավարութիւնն ալ Իտալական Թագի Յրդ կարգը՝ Հռոմի Համաժողովին առթիւ։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց անոնց գործածութիւնը։

ԿԱՅՍ. ՄԷՆՇՈՒՐԻ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ. — Ելմտական Նախարար Զիա փաշայի Վեզիրութեան բարձրանալուն կայս. Մէնշուրը շաբաթ օր աւանդական արարողութեամբ կարդացուեցաւ Ն. Վսեմութեան Նուր-Օսմանիէի կողմը գտնուող ապարանքին մէջ։ Ցորեկուան ժամը 5էն սկսեալ հրաւիրեալները սկսան գալ։ Ապարանքին մեծ դահլիճը պերճօրէն զարդարուած էր ծաղիկներով, գորգերով և վերտառութիւններով։ Վեհ. Սուլթանին կողմէ Մէնշուրը տանելու և յանձնելու պաշտօնը յանձնուած էր կայս. Պալատին քարտուղարներէն Ֆէթհի պէյի, որ կայս. Պալատին քարտ-շուքատարը Հիւսէյին պէյի հետ, պալատական գեղեցիկ կառքով մը ժամը 8ին ժամանեց Զիա փաշայի ապարանքը։ Կառքին կը հետեւէին պալատական երկու չավուշներ, հեծեալ։ Փողոցին ծայրէն մինչեւ ապարանքը գորգեր փռուած էին և երկու կողմը ծաղիկի թաղարներ շարուած էին։ Ֆէթհի պէյ, փողոցին անկիւնէն կառքէն իջնելով, հետեւոտն սկսաւ տուն ուղղուիլ ձեռքը բռնած Մէնշուրը։ Այս պահուն, Զիա փաշա, պաշտօնական համազգեստը հագած և բոլոր պատուանշանները կախած, Ֆէթհի պէյի ընդ առաջ գնաց, հետը ունենալով Բ. Դրան պէյլիքճիի Ա. օգնական Միւնիր Ըամէթի պէյը, Բ. Դրան արարողապետ Պէհճէթ պէյը, օգնական Նուրի պէյը և հիւրամեծարութեան պաշտօնեաներէն Թալէաթ, Հասան, Մուխթար և Րէֆիք պէյերը ու Բ. Դրան պահականոցին հրամատար Նիհատ փաշան, ամէնքն ալ համազգեստով։ Ֆէթհի պէյ, Զիա փաշայի երկարեց Մէնշուրը պարունակող ոսկեզօծ տոպրակը, և նախարարը յարգանօք զայն համբուրեց և ճակտին տարաւ։ Այս պահուն, յատկապէս եկած և հոն շարուած զինուորները բարեւի կեցան և զինուորական նուագախումբը բարեւի եղանակը սկսաւ հնչեցնել։ Զիա փաշա և միւս պաշտօնատարները ելան դահլիճ, ուր ներկաները ոտքի կանգնեցան յարգանքով։ Ֆէթհի պէյ, համբուրելով Մէնշուրը յանձնեց Զիա փաշայի, որ համբուրելով ընդունեց զայն։ Յետոյ, կայս. Մէնշուրը հանդիսաւորապէս կարդաց Բ. Դրան պէյլիքճիի օգնական Միւնիր Ըամէթի պէյ, երբ բոլոր ներկաները ոտքի վրայ էին և բարեւ բռնած։ Ընթերցումէն ետք Հաֆըզ Էտհէմ էֆ. բարեմաղթութիւններ կատարեց Վեհ. Սուլթանին համար և ներկաները մասնակցեցան ամէնքնով։ Արարողութենէն ետք, Ներկաները շնորհաւորեցին Նախարարը և Ֆէթհի պէյ մեկնեցաւ նոյն թափորով։ Զինուորական նուագախումբը ընտիր կտորներ կը նուագէր։ Ճոխ նախաճաշ մը պատրաստուած էր ներկաներուն համար, որոնց մէջ կը նշմարուէին Տէֆթէրհանէի վերատեսուչ Զիա փաշա, Ելմտական Նախարարութեան խորհրդական Բաղիպ պէյ, Խարիճիէի Մէքթուպճի Միւնիր պէյ, հաշուակալութեան ատեանին Ա. ճիւղին նախագահ Մուճիպ պէյ, Ելմտական Խորհուրդին նախագահ Նուրի պէյ, Ելմտական Նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարները, Օսմ. Պանքայի տնօրէն Մ. Տէֆէս, Բանճրրի պէյ, Հանր. Պարտքի վարչութեան անգլիացի պատուիրակ Մ. Պլօք, Պետական Խորհուրդի անդամ Նէչէթ Ֆուատ պէյ, Սպահի արտօնատէր Միհրան էֆէնտի, վճռաբեկ ատեանին պատժական ճիւղին անդամ Էմին պէյ, Ելմտական Նախարարութեան Թարգմանութեանց դիւանին տնօրէն Պետրոս էֆ. Նոյն Նախարարութեան խորհրդականի օգնական Արմենակ պէյ, Րէժիի տնօրէն Մ. Բամպէր, Հանր. Պարտքի վարչութեան պաշտօնեաներու ճիւղին տնօրէն Միհրան էֆէնտի և այլ բազմաթիւ պետական պաշտօնատարներ։

*. Ելմտական Նախարար Զիա փաշա կայս. Պալատ երթալով երախտագիտութիւն յայտնեց արժանացած կայս. շնորհին առթիւ։

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ. — Սերպիական դեսպան Մ. Սիմիչ որ Վիեննայի դեսպան կարգուած է, այսօր կը մեկնի Պոլսէն։ Մ. Սիմիչ ուրբաթ օր, Սելամլըքի արարողութենէն ետք, պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին կողմէ ընդունուելու և մատուցանել իր յետս կոչման գիրերը։ Ունկնդրութեան ներկայ էին նաեւ արարողապետ Կալիպ պէյ և սերպ դեսպանատան Ա. Թարգման Մ. Ջօհանիչ։ Վեհ. Կայսրը բարեհաճեցաւ իր մեծարանքներով պատուել Մ. Սիմիչը որուն յանձնարարեց Իր կայս. բարեւները հաղորդել Բէթէր թագաւորին, յոյս յայտնելով որ Նոր դեսպանը պիտի գիտնայ պահել այն բարեկամական յարաբերութիւնները որոնք Թուրքիան և Սերպիան իրարու կը միացնեն։ Շաբաթ օր, Մ. Սիմիչ դեսպանատան Ա. քարտուղար Մ. Պալուգճիչի հետ, Բ. Դուռ երթալով հրաժեշտ տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց նախարարին և խորհրդականին։ Մինչեւ Նոր դեսպանին գալը գործերը պիտի վարէ Մ. Պալուգճիչ։ Երէկ, դեսպանատան պաշտօնեաները ի պատիւ Մ. Սիմիչի խնջոյք մը տուին Թօքաթլեանի սրահին մէջ։

ՎԱՆԻ Նոր կուսակալ Ալի պէյ այսօր կը մեկնի, իր պաշտօնատեղին երթալու համար։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Ասար Թեվֆիք զրահաւորը որ Քիլի նաւարանին մէջ վերջին դրութեան վերածուած և կատարելագործուած էր, շաբաթ օր ժամը 6ին Պոլիս ժամանեց և Գասըմփաշայի առջեւ խարսխեց։ Ծովային Նախարար Հասան Րամի փաշա Բաղիպէյ շոգեմակոյկով զրահաւոր գնաց, ուր ընդունուեցաւ նաւապետ Պուքնամ պէյէ և Բ. նաւապետ Ազիզ պէյէ։ Նաւաստիները բարեւի կեցած էին։ Նախարարը պտտելով մարտանաւը՝ վերադարձաւ։ Նաւահանգիստի վերատեսուչ Սամի փաշա, Մահմուտիէ վարչական խորհուրդին նախագահ Մէհմէտ փաշա, Նաւահանգստի հրամատար Մէհմէտ փաշա և ծովային խորհուրդին անդամ Խալիլ փաշա ալ այցելեցին զրահաւորը։ Ժամը 9ին Ասար Թեվֆիք դրօշազարդուեցաւ, և մինչեւ Քուրու-Չէշմէի առջեւ երթալով դարձաւ, ու Նաւահանգիստի վարչութեան նաւաձիգներէն ու շոգեմակոյկներէն առաջնորդուած, անցաւ երկու կամուրջներէն որոնք բացուած էին, ու խարսխեց Ոսկեղջիւր, Արքունի նաւարանին բացերը։

*. Ասար Թեվֆիք մէկ կայմ ունի, մէկ ծխնելոյզ և զոյգ պտուտակ։ Վերնայարկը ունի 12 սանդիմէթրնոց 6 թնդանօթ, իսկ առջեւի և ետեւի կողմը 13 սանդիմէթրնոց մէյմէկ թնդանօթ։ Միթրայլէօզներ ալ ունի, որոնցմէ երկու հատը կայմին վրայ։ Ժամական արագութիւնն է 15 մղոն։

ԿԱՅՍ. ՀՕԳԱՏՈՒԹԻՒՆ.— Էտիրնէի կուսակալի փոխանորդ և Բ. զօրաբանակին հրամատար կայս. աւագ թիկնապահ Արիֆ փաշա հիւանդ ըլլալով, Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ հրամայել որ Տօքթ. Քանպուրօղլու փաշա իր օգնական Տօքթ. Սթավրօբուլոյի հետ Էտիրնէ երթալով դարմանէ Ն. Վսեմութիւնը։ Տօքթ. Քանպուրօղլու փաշա առջի օր դարձաւ Պոլիս։

ՀՐՇԷՋԳՈՐԾԻՔ.—Պետական պաշտօնարաններուն համար Եւրոպա յանձնարարուած հրշէջ գործիքներէն չորս հատը Պոլիս հասած ըլլալով, Արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ զետեղուեցան։

ՍՐԲՈՒԱԾ ԴՐԱՄՆԵՐԸ.—Սրբուած մանրուք դրամներուն նորերու հետ փոխանակութիւնը կը շարունակուի։ Որոշուեցաւ որ սրբուած մէճիտիներուն տեղ չորս նոր քառորդ տրուի, որպէս զի հրապարակին վրայ քառորդի նուազութեան առաջքը առնուի։

ԶԵՂԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ.—Անա գաւառակին (Պաղտատ) Նայիպ և Նախագահ ատենին Նախագահ Մէհմէտ Սալիտ էֆ. դատաստանի ենթարկուեցաւ իր զեղծ ընթացքին համար։

ՄԱՀ.—Ընդհ. մարդահամարի քննութեանց յանձնաժողովին անդամ Նէյյիր պէյի և Ելմտական Նախարարութեան որբերու ստացուածոց քարտուղար Սիւրէյյա պէյի հայրը Ղալաթիոյ ներքին մաքսատան տնօրէն Րամիզ պէյ մեռաւ և յուղարկաւորութիւնը շաբաթ օր կատարուեցաւ։

ՅՈՒՆԱՑ Ծնունդին առթիւ այսօր Ղալաթիոյ Սակարանը և Պանքաները գոց են։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԿԱՐԱԳՆԵՐԸ. — Լեւանդ կը գրէ թէ Պրուսայի կարագները և կաթերը խառնուրդ են, այնպէս որ տեղւոյն թաղապետութիւնը միջոցներ կը խորհի այս տնտեսական խարդախութիւնը արգիլելու համար։

Կ'ՈՒԶԷՔ արեւէն ու անձրեւէն չայրուող, տոկուն, աժան ու ընտիր ՀՈՎԱՆՈՑՆԵՐ գնել, մի՛ խորհիք, անմիջապէս դիմեցէք Ղալաթիա, Գարաքէօյ—Բերայի Թրամուէյին վերջին սթասիոնը աղբիւրին մօտ, Պետրոս էֆ. Պօզաճեանի, որ պիտի գոհացնէ ամէնէն նրբաճաշակներն ու դժուարահաճներն իսկ։ Յիշեալ վաճառատան մէջ խիստ դիւրամատչելի գնով կը նորոգուին նաեւ հին հովանոցները՝ նորերէն չզանազանուելու աստիճան նրբութեամբ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ. — Վճռաբեկ ատեանը վաւերացուց Անինէի (Րումէլի) Նախագահ ատեանին այն վճիռը որով 3 տարի թիապարտութեան կը դատապարտուէր Մալտացի Բատոչ, աւազակներու ապաստան եղած ըլլալուն համար։

ՆԱՒԱՊԵՏԻ ՄԸ ՎԱՅՐԱԳՈՒԹԻՒՆԸ.— Proodos հետեւեալ հեռագիրը կը ստանայ Աթէնքէն.—

«Առջի օր Պիրէոնի նաւահանգիստը եկող Աւստրիական Լոյտի շոգենաւուն նաւապետը, ցարդ նմանը չտեսնուած վայրագութիւն մը ցոյց տուաւ։ Ծով նետել տուաւ Ահմէտ անուն ուղեւոր մը որ Իզմիրէն շոգենաւ մտած էր և տոմսակ չունենալը ետքը երեւան ելած էր։ Խեղճ մարդը ալիքներուն հետ մաքառած պահուն, շոգենաւը դիմաւորող մակոյկավարներէն նշմարուելով, ազատուեցաւ և ցամաք հանուեցաւ անմիջապէս ուր պէտք եղած դարմանները տարուեցան։ Այս վայրագ ընթացքը ընդհանուր յուզում առաջ բերաւ։ Նաւապետին արարքը բնականաբար պատժի արժանի ըլլալով, օսմ. հիւպատոսարանը պէտք եղած օրինական միջոցներուն ձեռնարկեց»։

Այս ճշմարտապէս հակամարդկային արարքին վրայ Թուրք Թերթերը բուռն լեզու մը կը գործածեն, կ'ըսեն թէ նաւապետի մը պարտականութիւնն է ամէնէն առաջ իրեն յանձնուած անձերուն կեանքին պաշտպանութիւնը, հոգածութիւնը և յարգանքը։ Ուղեւոր մը երբ տոմսակ չունի, տոմսակի ստակ չունի, Նաւապետը բան մը չի կրնար ընել անոր. միայն զայն ցամաք կը հանէ և կը յանձնէ դատարանի։ Բայց ինչպէս մեկնել այս արարքը, զոր ոչ թէ մարդ արարածի մը այլ անասունի մը համար իսկ պէտք չէ գործածել։ Օրէնքով, այս վայրագ Նաւապետին արարքը ոճիր է։ Եթէ խեղճ մարդը խեղդուէր, Նետողը մարդասպան չէ՞ր ըլլար։ Մարդուն ազատուիլը սկար արդարացում մըն է, և գործին Նպատակը ինքնին ոճրապարտական է։ Այս հակամարդկային ընթացքը անոր համար որ խեղճ մարդ մը 100 ղրուշ չէր կրցեր տալ։ Արդեօք Լոյտի ընկերութիւնը որ տարեկան հարիւր հազարաւոր ոսկի շահ կը գրպանէ, կարօ՞տ էր այդ աղքատին 100 ղրուշին։ Ամէն տեղ, ամէն ընկերութիւն այս կարգի աղքատ ուղեւորներ ձրի կը փոխադրէ. մարդկային պարտականութիւն մըն է աս։ Ժամանակ մը համբաւաւոր էր Լոյտի ընկերութեան լաւ ընթացքը ճամբորդներուն հանդէպ։ Նոքերը սակայն, անոր պաշտօնեաները սկսան բիրտ վարմունք ունենալ ուղեւորներուն նկատմամբ։ Անանք հրապարակուեցան ու գրուեցան։ Լոյտի պէս մեծ գործառնութիւն ունեցող ընկերութիւն մը պարտաւոր է լաւ ընթացք ունենալ ճամբորդին հետ։ Եթէ ընկերութիւնը կ'ուզէ որ ցարդ վաստկածը չկորսնցնէ և հասոյթները աւելցնէ, պէտք է խիստ և վճռական հրամաններ տայ իր մարդոց որպէս զի բարեկիրթ ըլլան, մարդավարի ըլլան, և ամենապզտիկ թերութիւն գործող մէկ պաշտօնեան իսկ պէտք է վտարէ։ Մանաւանդ առանց տոմսակի խեղճ մարդ մը ծովը նետելու չափ վայրագ և ցածոգի նաւապետներ, ինչպէս ամէն ընկերութիւններու, նոյնպէս, այս ընկերութեան մէջ ալ տեղ ունենալու չեն բացարձակապէս։

ՆԱՒԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ.— Օսմ. առագաստանաւ մը որ Աղեքսանդրիա պիտի երթար Անամուրէն, ճամբան մըրրկի բռնուեցաւ և ճամբան շփոթելով, Անթալիոյ մօտ ցամաք ինկաւ։ Նաւը ընկղմեցաւ, իսկ նաւապետը՝ Վանկէլ ու նաւաստիները մակոյկով մը Անթալիա ելան։

ԾՈՎՈՒ ՎՐԱՅ.—Ղալաթիա, ժամագործ Թոմա և աշկերտը Վասիլ առջի օր մակոյկ նստած երբ Պոլսոյ կողմը կ'անցնէին, մաւոնա մը սկսաւ սեղմել մակոյկին վրայ։ Ընդհարումէ մը վախէն, մակոյկին մէջինները վեր ցատկեցին, որով մակոյկը շրջեցաւ և իրենք ծով թափեցան։ Շրջակայքէն փութալով ազատեցին զանոնք։

ՁՄԵՌԸ կը շարունակէ իր սաստկութիւնը գաւառներու մէջ։ Էրզրումի մէջ ջերմաչափը զէրոյէն 14 աստիճան վար իջած է։ Սաստիկ ցուրտ կ'ընէ։ Գոնիայի մէջ անձրեւ և կարկուտ սաստիկ տեղատարափներէն հեղեղներ գոյացան, որոնք Բրղըլ Բայա գիւղախումբէն 600է աւելի ոչխար և այծ քշեցին տարին. հեռագրական ձողեր խզուեցան և խճուղին մասամբ աւրուեցաւ։ Աքշէհիրի մէջ տեղատարափներէն յորդեցաւ գետը և տուն մը ու քանի մը պատեր փլան։ Պէյշէհիրի լիճին վրայ մակոյկ մը ընկղմեցաւ և երեք հոգի խեղդուեցան։ Սկիւպի մէջ ալ ձիւնէ մրրիկ կը տիրէ։ Ցուրտը զէրոյէն 8 աստիճան վար է։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ. — Շիրքէթի 26 թիւ կառաւարձ շոգենաւը, որ տնօրէն Իրիկուն Սիրքէճիէն մեկնած էր, Գապաթաշի նաւամատոյցին մօտենալ։ պահուն, նաւապետը՝ Հիւսէյին էֆ. յանկարծ տկարութիւն մը զգաց։ Թընդանօթարանի բժշկապետ Էմին փաշա որ հոն կը գտնուէր, պէտք եղած դարմանները կատարեց, բայց անօգուտ։ Ղեկավարը Սկիւտար տարաւ շոգենաւը ուր նաւապետ Հիւսէյին էֆ. դեղարան տարուեցաւ, սակայն քիչ ետքը մեռաւ սրտի կաթուածէ։ 42 թիւին նաւապետը Հաճի Լիւսա էֆ. կառաւարձ շոգենաւին նաւապետ կարգուեցաւ և անոր յաջորդեց Ահմէտ էֆէնտի։

ՀՐԴԵՀ.— Մանթաշէվ ու Ռոչիլտ Ընկերութեանց Տնօրէնին և ապակեգինաց գործարանին Տնօրէնին Զպուքլըէ մէջ ունեցած քարուկիր մթերանոցէն ուրբաթ օր հրդեհ ծագելով, 800 պարկ ալիւր և քարիւղի 3000 պարապ սնտուկներ այրեցան։

ԽԱԲԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆ.— Սօուգ-Չէշմէ բնակող Օսման աղայի առջի օր եկաւ սեւապետ և միջահասակ մարդ մը որ խոստացաւ Օսման աղան Թրամուէյի վարչութեան մէջ պաշտօնի մը մտցնել։ Այսպէս երկուքը մէկ կ'անցնին Ղալաթիա և Թրամուէյի վարչութեան առջեւ կը հասնին։ Հոն, անծանօթը մտերմական շեշտով մը կը հարցնէ, — «քանի՞ ղրուշ ունիս քովդ»։ Օսման աղա կը պատասխանէ թէ 95 ղրուշ կայ։ «Անանկ է նէ, դրամները ինծի տուր, դուն ալ գնա սա տեղէն փուլ մը առ եկուր որ գործդ լինայ»։ Խեղճ Օսման աղա կուտայ դրամները և ինք կ'երթայ փուլ առնելու։ Երբ կը վերադառնայ, մարդը հոն չի գտներ. կը փնտռէ, հոս կը վազէ, հոն կը վազէ, բայց ի զուր։

ԳՈՂԵՐ մտան Սիւլէյմանիէի կողմը, Բաղաք. Հանգստեան Թօշակի սնտուկին հաշուակալներէն Էքրէմ պէյի տունը և կարգ մը գոհարեղէններ և հանդերձեղէններ տարին։

ՃԷՅԼԱՆ հանդերձեղինաց վաճառատան ազդը կարդալ Դ. էջը

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ		
Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ.Ո.	103 24
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	103.33
Երէկուան էն բարձր գինը	»	103.33
» էն վար գինը	»	103.24
ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ		
Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	152 37½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	153.12½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	153.25
» էն վար գինը	»	53 25
Շիրքէթը Խայրիէ	Օ. Ո.	42.—
Շիրքէթը Խայրիէի Համիտիէ	Օ.Ո.	5.10
Միթիլլիի Պանքա		8.07½
Սելանիկի »	ֆր.	—.—
Քոմէրսիալ	Ա. Ո.	9.—
Քարասու Բրէվիլէժիէ	ֆր.	130.—
» Օրտինէռ	»	122 —
Իզմիրի քարափ	»	—.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ. Ո.	4 67
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	11.35
Ժիւխասանս Թրամվայ	» »	6.52
» պարտաթուղթ	ֆր.	483.—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	336.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	18 62
Քարափ Կ. Պոլսոյ	ֆր.	439.—
Թրանսվալ		74.—
ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ		
Յունական փոխառութիւն	ֆր.	265.—
Պանք Նաս. Կրէս.	»	436 —
» » » նոր	Օ.Ո.	4.05
Լաւրիոմ	ֆր.	95.105
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ		
Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն		ղշ. ֆր.
Ֆրանսական ոսկի		87.08
Անգլիական ոսկի		110 06
Բօլ		90 50
Մէճիտիյէ արծաթ		107 38
Ռուսի թղթադրամ		8.66
Քրիմից		50.
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ		
Լոնտոնի վրայ չէք	ղրշ.	110.—
Բարիզի » »	ֆր.	22 92½
Վիէննայի » »	քուրօն	21.91
Պերլինի » »	մարք	18.65

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

4 Յունուար 1906

Ֆրանսական Ռանթ 3 %		95 50
Օսմ. միաց. փոխ. 4 %	բաց.	95 02
» » »	գոց.	55.—
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	154 75
Րէժիի պարտաթուղթ	»	460.—
Օսմանեան մաքս	»	—.—
Օսմանեան Պանքա	»	681.—
Քրէտի Լիոնէ	»	1223.—
Բարիզի Պանքա	»	1595.—
Աւստրիական Ռանթ	4 %	—.—
Իտալական »	5 %	—.—
Ռուսական »	4 % 1901	69.06
Սպանիակ. արտ. փոխ.	4 %	95.82
Պալիա Քարա Այտըն	ֆր.	706.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

4 Յունուար 1906

Անգլիական Ռանթ		87.18
Օսմ. Միաց. Փոխ.	բաց. Դ.Կ.	93.75
» » »	գոց. »	93 87

[illegible]

Զարդարեան Եղբ. ՏԱՐԵՑՈՅՑԻ ազդը կարդացէք չորրորդ երեսը

ՏՊԱՐԱՆ
ՓՈՐԱԳՐԱՏՈՒՆ
ԵՒ
ԹՂԹԱՎԱՃԱՌ
ՋԳՕՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

34, Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճասsէսի, 34

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան որ, Տպարանս և Փորագրատունս որ երկար տարիներէ ի վեր անդուլ գործունէութեամբ, ուղղամտութեամբ և խղճմտութեամբ Պոլսոյ և գաւառաց յարգելի յաճախորդներուս ամէնէն ճաշակաւորներն անգամ գոհացուցած է, այս անգամ Եւրոպայէ բերել տրուած այցաքարտերու, հրաւիրագրերու, անվրլօբներու, նամակագլուխներու են. են. նոր մթերքով և դիւրամատչելի գիներուն շնորհիւ պատրաստ է մրցելու բոլոր այս կարգի հաստատութեանց հետ, պատրաստելով ամէն տեսակ և ամէն լեզուէ վաճառականական պիտոյքներ, հրաւիրագիրներ, մահազդ և ընտիր այցետոմսեր են. են. խիստ ճաշակաւոր և դիւրամատչելի։

Նաև նոյն փորագրատանս մէջ կը փորագրուին ամենանուրբ փորագրութիւններ, կնիքներու և փաստաթղթերու թապէլաներ մետաղէ և քաուչուքէ, ամէն տեսակ կնիքներ և ասոնց վերաբերեալ զանազան տեսակ մեքենաներու նոր մթերք մը միշտ պատրաստ կը գտնուի գործատանս մէջ։

Գասատներէ ըլլալիք յանձնարարութիւնք փութով և ուշադրութեամբ կը կատարուին։ Մէկ անգամ միայն տպարանս և փորագրատունս այցելել բաւ է հաստատելու համար այն բոլոր առաւելութիւնները զորս ի դիւրութիւն յաճախորդացս չեմ խնայէր միշտ։ ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ, ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ և ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ։

ՁԳՕՆ

ՃԷՅԼԱՆ
ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԻՆԱՑ ՈՐԴՒՈՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ
ՄԻՀՐԱՆ ՓԷՄՃԵՃԵԱՆ

Նոր բացուած վաճառատունը կը գտնուի Սուլթան Համամ Բինթօ Խանի տակ։ Նոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին ամէն տեսակ մարդոց և տղայոց պատրաստ զգեստներ, բալթօներ, բէնէնիօթի զգեստներ, մուշամաներ, Բօլ տը շամպրներ և ամէն տեսակ հանդերձեղէնք։ Կը յուսանք թէ անգամ մը այցելող յաճախորդները չատ գոհ պիտի մնան թէ՛ կերպասներու տոկունութեան, թէ՛ ձևերուն նորութեան գիներուն աժանութեան բաղդատմամբ ուրիշ կարգ մը վաճառատուններէն $^0/_0$ 30 զեղչով կը վաճառուին։ Գիներնիս վերջին է. 1 թիւ 2 գրուշ։ 3—20

ՀԱՐՃԻՐԻՆ 10 ՁԵՂՉ

ՏՈՒՆ
ՓԵՏԿՈՂՆԵՐՈՒՆ
ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահերու վերաբերեալ ամէն տեսակ կերպասներ, գորգեր, մուշամպաներ, թիւլ և բուրդ վարագոյրներ, ամէն տեսակ աթոռներ, նաև ընտիր ճերմակեղէններ, մատամբօլ, մերմերշահի են. խիստ աժան գիներով։

Դիմեցէք Պոլիս, Պահճէ Գաբու Մէյտանճըք փողոց, թիւ 21 ԼԵՒՈՆ ԷՖ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ վաճառատունը։ 30—21

ԻԼԱՆ

Իթալիա տէվլէթի թէպաասընտան պանքէր Իլիաս Բօսթանթինին քապալըմըլ Մէհմէտ իլէ Խատիճէ վէ Ֆաթմա խանըմլար զիմմէթլէրինտէ պիրինճի մահքէմէի թիճարէթ իլամը իլէ եէկտիկեր է քէֆիլը պիլմալ սըֆաթը ըլա մահքիւմին պիհի ոլաճաղը օլան մէպալիղին թէմինը իսթիֆասը զըմընտա մէտեունլարտան Խատիճէ խանըմըն էօհտէի թէսարրուֆընտա օլան Բօրթալտա Չինարլը Չէշմէ մէվքիինտէ Պաղտատ ճատտէսինտէ պիր թարաֆը Իմալի օղլու Ալի Պաղչէսի վէ պիր թարաֆը Քարա Օսման Օղլու Ալի տղա պաղչէսի վէ թարաֆը րապիի Զաբըրլար վէ սարը Վասիլ օղլու Լամպի պաղչէլէրի իլէ մահտուտ պուլունան պիր քըթա պօսթանըն նըսֆը հիսսէի շայիասը պունտան աքտէմ լէտէլ միւզայէտէ լիրայի Օսմ. 100 գրուշ հիսապը իլէ 3000 գրշ. պէտէլ իլէ տալին իւզէրինտէ քալմըշ վէ քանունը էվվէլը րումինին 16 ընտան իթիպարէն 31 կիւնէ եանի կէլէճէք քանունու սանիի Րումինին 16ընճը սալը կիւնիւ սաաթ օնա գատար իւչյուն պէչ զամ քապուլ օլունմասը վէ զիքր օլունան իհալէ սաաթտա սօն միւզայիտէսի պիլ իճրա քարարը քաթիսի վէրիլէրէք թալիպի էօնտէսինտէ կէչիրիլմէսի մուգարրէր պուլունմուչ օլտուղունտան վէ անտէն սօնրա հէր նէ զամ վուգու պուլուր իսէ քապուլ օլունամայաճաղընտան մէզքիւր նըսըֆ հիսսէհէ եիւզտէ պէչ զամմը ըլա թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիեատէ մալիւմաթ ալմաք իսթէյէնլէրին միւտտէթը մըրքումէ զարֆընտա պէտէլը միւզայէտէնին էօչրիւնէ միւսավի փէյ աքչէսի իլէ պէրապէր մահքէմէի թիճարէթ իճրա տայրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի վէ եէվ ու վաքթը մէզպուրտէ մէզքիւր պօսթան փիչկահընտա մէմուրի միւփաճէէսինտէ հազր պուլունմալարը տայրէի մէզքիւրտէն իլան օլունուր։ 15 քանունու էվվէլ

ԱԲՐՈՏԻԹԵԱՆ
ԵՒ
ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՑ
ԱԽՏԵՐՈՒ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Առաջին այցելութիւնը ՁՐԻ է

Ծննդական և աբրոթիտեան գործարաններու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկ

ՏՈՔԹ. ԳԱՌՆԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

գիտական վերջին նորութեանց շնորհիւ առանց ցաւ պատճառելու ներթակային, հիմնապէս կը բժշկէ աբրոթիտեան և ծննդական հիւանդութեանց ամէն տեսակ հիւանդներ, և մանաւանդ դժուարամիզութիւնը։

Ամէն օր, կէս օրէն վերջ, բաց ի Կիրակի օրէն, կը գտնուի Պահճէ-Գաբու Մէրճանճեան գեղարանը։

Ուրբաթ օրերը ձրի 4—50

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ԵՂԲ. ԳՐԱՏՈՒՆԸ
ՀՐԱՏԱՐԱԿԵՑ
ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑ
1907 ՏԱՐԻՈՅ

14 տարիներէ հետէ հրատարակուած սոյն ծանօթ Տարեցոյցի 1907 տարուանը լոյս տեսած է և բաց ի տոմարական տեղեկութիւններէ նոր բովանդակութիւն մը ունի զանազան ծանօթ գրողներէ և հանրածանօթ Մելքոն էֆ. Գալէնտէրի Ակնցի Գաբիկ աղային ընդարձակ պատմութիւնը ակնայ զուարճալի բարբառով գրուած։ Նաև օրուան մը մէջ լուսանկարիչ ըլլալ պատկերազարդ ընդարձակ հատուած մը։ Զմրան երկար գիշերներու ժամանցներ, առեւտրական տեղեկութիւններ, զուարճալիք, օգտակար խրատներ, գիտական մանրալուրք, արժէքաւոր նուէրներով մրցումներ ու հարցումներ, մէկ տարեկան Մանզումէ, ոսկի մատանի, ալպօմ մը 1000 թղթադրոշմներ, վանդակով դեղձանիկ մը, և այլն։ Կ'արժէ որ ամէն հասակի անձ մէկ հատ մը գնէ սոյն Տարեցոյցէն՝ որ 210 էջերէ բաղկանալով և Պէրպէրեան մաքուր տպագրութեամբ կը ծախուի 3 ղրշ. կազմեալ 5, գաւառաց բօստով 4 ղրշ., կազմեալ 6 ղրուշ։

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ
Չաքմաքճըլար թիւ 24—26
Բերա, Գուլէ-Գաբու, 695

Ամէն գրավաճառի, լրագրավաճառի և Բերա ծխավաճառներու քով կը ծախուի։ 16—20

ԹԱՀԹԱՊՐՈՒՆԵԱՆ
ԹԷՐՋԻ ՅԱԿՈԲ

Մահմուտ Բաշա Մահալլէսինտէ խանընտա 32 նումէրօլը մաղազամտա [illegible] էյլէտիկիմ մէշհուր օլան պէչ [illegible] զանաաթը պիլինէն ուսթա [illegible] իլէ պէրապէր [illegible] օլտուղում [illegible]։ 33—50

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ

Մօտակայ ձմրան առթիւ կը յանձնարարենք Ղալաթիա, Մեծ-Միլլէթ Խանի Ա. յարկը և 16 թիւը հաստատուած ՆՈՒՎՕԹԷ վաճառատունը։ Այս վաճառատան պարունակութիւնը նորուած և տեսուչն ալ փոխուած ըլլալով, դիմողներուն համար պատրաստ կը գտնուին հոն էրիկ մարդերու, կիներու, աղջիկներու և տղոց համար ամէն տեսակ զգեստ, և այլն։ Ամէն յաճախորդ կը խոստովանի այս վաճառատան ծախածներուն աժանութիւնը, և պաշտօնեաներուն բարեկրթութիւնը։ Կը գտնուին պլուզներ, ֆանէլա, գուլպայ, թաշկինակ, շատ տեսակ ժանեակներ, ոսկեղէն ծածկոցներ, միւս և այլն։

Ամէն շաբաթ նոր ապրանք կը հանէ։ 30—14

ԿԱՂԱՆԴԻ ՆՈՒԷՐ

ԳԱՂՏՆԻՔ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԵԱՆ, ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԵՐԿԱՅՆԱԿԵՑՈՒԹԵԱՆ. սիրուն և ճշմարտապէս պիտանի գրքոյկը։ Կեդրոնատեղի՝ Պայպըլ Հաուս թիւ 16, Ամերիկեան Խան, Կ. Պոլիս։ Հասցէ՝ Սամուէլ Գ. Վարժապետեան։ Գրքոյկս կարելի է ստանալ նաև Ց. Մատթէոսեան, Պալենց և ուրիշ գրատուններէ։ Գին 8 դահեկան։ Մեծաքանակ գնողներու գոհացուցիչ զեղչ։ 5—5

ԱՆՄՐՑԵԼԻ
ՏԱՐԵԳԼԽՈՅ ԱՌԹԻՒ

Ոսկեպատ և ոսկեզօծ գեղագիտ
Թաշկեայ օրացոյցեր 2 ղր.,
Ոսկեզօծ լաթակազմ օրացոյցեր 60 փ.
և նոր Աղօթագիրքեր՝ Պարտէզ Հոգեւոր ոսկեզօծ թաշկեայ միայն 10 ղրշ.։

Դիմել Մէրճան փողոց, Եալըզգալը խան, Ծերունեան կազմատունը։ 10—7

Մ. ԵՒ Կ. ՇԱՀՆԱԶԱՐԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ – ԴԵՐՁԱԿ

ՎԱՅԵԼՈՒՉ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆ Է — Մ. և Կ. Շահնազարեան Եղբարք իբրև վաճառական–դերձակ ձմրան եղանակին առթիւ բալթօի, բարտըսիւի, զոստիւմի, բանթալոնի և ֆանթէզի ժիլէի համար անգլիական տոկուն կերպասներ բերել տուած ըլլալով, ճաշակաւոր ձևով և մաքուր գործաւորութեամբ կարուած ամէն կարգի հագուստներով պատրաստ են գոհացընել ամէն իրենց դիմող յաճախորդները։

Հոն դիմողները պիտի տեսնեն թէ պատրաստ հագուստի գինէն չնչին տարբերութեամբ իրենց կը պատրաստուի այնպիսի ճաշակաւոր զգեստներ որ ամէնէն դժուարահաճներն անգամ ո և է դիտողութիւն չպիտի կրնան ընել կար ու ձևի մասին։ Ճշդապահութիւնը նշանաբան ըրած են, այնպէս որ խոստացուած ժամուն կը յանձնուին յանձնարարութիւնները։

Ամէն անոնք որ իրենց դերձակներէն այս տեսակ դժուարութիւններ կրելով կը դիմեն պատրաստ զգեստի վաճառատուններ, թող դիմեն Մեծ-Շուկայ, ժամագործներու մէջ, Զուխաճի Խանին տակ, թիւ 6—8, կեպասեղինաց դերձակ-վաճառատունը։ Փորձելու համար անգամ մը այցելել կը բաւէ։

Չափաւոր գին. փեսացուներու համար մասնաւոր զեղչ 25 - 21

ՋԸՐԱԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ԲԻՅԱՆՔՈՍԸ
ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՄՈՒՀԱՃիՐԻՅՆԻՆ ՄԷՍԱՐԻՖԸ ԻՍՔԵԱՆԻՅԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԸՐ

Իճրամիյէլէր Տէրսաատէթտէ Զըրաաթ Պանքասըյլա Օսմանլը Պանգասընտան վէ թաշրալարտա մէզքիւր պանգ շիւպէլէրինտան թէէտիյէ օլունուր.

ՊԷՇԻՆՃԻ ՔԷՇԻՏԷ 1 ՔԵԱՆՈՒՆԸ ՍԱՆԻ 322 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ
Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինտէ ալէնէն իճրա իտիլէճէք տիր։

ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷՃՄՈՒԸ ԱՏԷՏԻ 175,000
ԻՔՐԱՄԻՅԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏԻ 35,000

ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ 300,000 ՂՐՈՒՇ

2ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ	3ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ	4ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ
100,000 ՂՐՇ.	50,000 ՂՐՇ.	20,000 ՂՐՇ.

ԻՔՐԱՄԻՅԷԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏ ՎԷ ՄԸԳՏԱՐԸ

1	Ատէտ	300,000	Ղուրուշ	Իքրամիյէ				
1	»	100,000	»	»				
1	»	50,000	»	»				
1	»	20,000	»	»				
6	»	60,000	»	»	պէհէրի	10,000	ղուրուշ	
10	»	50,000	»	»	»	5,000	»	
20	»	40,000	»	»	»	2,000	»	
60	»	60,000	»	»	»	1,000	»	
400	»	200,000	»	»	»	500	»	
3000	»	240,000	»	»	»	80	»	
31500	»	630,000	»	»	»	20	»	
35,000		1,750,000						

Քէշիտէ մուամէլէսի Զըրաաթ Պանգասը Մէճլիսի Իտարէսի հէյէթիյլէ մուհասէպէճիսի վէ Մալիյէ Նէզարէթի ճէլիլէսիյլէ Տիվանը Մուհասէպաթտան վէ Օսմանլը Պանգասընտան թային օլունան զէվաթ միւվաճէհէսինտէ իճրա օլունուպ, գազանըլան իքրամիյէլէր պիր հէֆթա ճէրիտէլէրէ իտիլէճէքտիր. [illegible] 20 գուրուշ հիսապըյլա [illegible] քէշիտէ օլունաճաղը հէրպի քէշիտէ էտիլմէտէն սահիպի հէր կիւն չէքիլէն նումէրօլար [illegible]

Պիլէթլէր՝ Տէրսաատէթտէ Զըրաաթ Պանգասը իտարէի մէրքէզիյէսի իլէ Քէօփրիւտէն Սթանպօլ ճիհէթինտէքի բիւնքօ շիւպէսինտէն վէ Թաշրատա Զըրաաթ Պանգասը շիւպէ վէ սանտըգլարը իլէ Պանգը Օսմանի շիւպէլէրինտէ ֆիւրուխթ օլունուր. Թամ իթիպարըյլա 25 ատէտ պիլէթ ալան քիմսէյէ 100 ատէտ իքրամ իտիլիր. վէ Թաշրատա քէշիտէտէն պիր հաֆթա էվվէլինէ գատար իրսալ օլունան պիլէթլէր իսթիրտատ օլունմայաճաղը կիպի կէրի վէրիլիր։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ
1 ԱՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

ՆԸՍՖ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ
ԵԱՐԸՄ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

LE PHÈNIX AUTRICHIEN

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1860ԻՆ Ի ՎԻԷՆՆԱ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Հրդեհի ճիւղ	Փրf.	20,000,000
Ուրիշ ճիւղ	»	48,000,000
Ապահովագրեալ Գումար		172,000,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
ԻՆԵԱՍ Ա. ՏԱՆՏՐԻԱ
Տէյիրմէն խան, թիւ 10, 11, 12 Ղալաթա

50—15 ԴԻՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՏԻՕՅՉԷ ՕՐԻԷՆԹ ՊԱՆԳ
ԱԼԷՄԱՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄՓԱՆԻԱՍԸ

Սէրմայէսի 16,000,000 մարգ (20,000 000 ֆրանք)

ՊԷՐԼԻՆ, ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ, ՊՐՈՒՍԱ, ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ, ԳԱՀԻՐԷ, ՀԱՄՊՈՒՐԿ.
Տէրսաատէթ Ալէման գօնսօլաթօսընտա մուգայյէտ (1906 յուլիս. 31տէ)

Տրէզտնէր Պանգ, Ա. Շաֆհաուզէնշէր Պանքֆէրայն վէ Նացիօնալ Պանգ Ֆիւր Տէօյչլանտ թարաֆընտան մուէսսէս

ՄԷՐՔԷԶԸ ԻՏԱՐԷՍԻ ՂԱԼԱԹԱՏԱ ՎՕՅՎՕՏԱ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ. ՍԹԱՆՊՕԼ ՇԻՒՊԷՍԻ ՏԻԼՍԻԶՃԱՏԷ ԽԱՆ.

Գաճա սաաթը հէր կիւն ալաֆր. սաաթ $9^1/_2$տան 4է գատար
Ճումաա կիւնլէրի » $9^1/_2$տան 1է գատար.

Մէզքիւր պանգանըն թասարրուֆ գաճասը տախի օլուպ, պու գաճայա պարա թէվտի իտէնլէրէ 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իչիւն $3^1/_2$ $^0/_0$, 1000 լիրատան զիյատէ մէպալիղ իչիւն 3 $^0/_0$ ֆայիզ իթա էյլէյօր։

Պունըն իլա պէրապէր, պանգա՝ քէյֆիյէթի էվվէլճէ մահալլի կազէթալարըլա իլան իթտիրմէք շարթը իլէ ֆայիզլին մըգտարընը թէզյիտ վէ եա թէնզիլ իթմէք սէլահիյէթինի մուհաֆազա էյլէր. Թէվտի իտիլէն մէպլաղտան 200 լիրայա գատար օլան մէպալիղ՝ իսթէնիլտիկի զէման կէրի ալընապիլիր. 200տէն 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղի կէրի ալմագ իչիւն 8 կիւն էվվէլ, 1000 լիրայը միւթէճավիզ աքչէյի իսթիրտատ իչիւն տէ 30 կիւն էվվէլ պանգայա իխպարը քէյֆիյէթ իթմէք իճապ իտէր։

Մէզքիւր պանգա՝ Ղալաթա Պօրսասը իլէ էճնէպի պօրսալարընտա միւթէալլիգ սըքարրըշլարը տախի չէրաիթը միւթէտիլէ իլէ գապուլ էյլէտիկի կիպի, վէսաթէթիյէ իչթիրա իտիլէն թահվիլաթըն էմրը մուհաֆազասը իչիւն այրըճա իւճրէթ ալմազ։

ՕՍԷԿԱ,,

5 սէնէ իչիւն թէահհիւտ օլունմուշ այարլը սաաթլար, գատըն վէ էրքէք իչիւն էնվաի չէշիտ։

Նէկեանէ աէրօզիթօսը էրսա՛ատէթտէ

ՕՐՕՋՏԻ-ՊԱՔ

47—50

ԳԱՒԱՌՆԵՐԷՆ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

ԳԱՊԱ-ԽՈՍՏԻՊԷՃԻ ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆ
Կ. Պոլիս, Սիրքէճի, Մուսուլ խան, Նº 6

Մեծ և փոքր քանակութեամբ վաճառում։ Յանձնարարութիւնք ճշդակցութեամբ՝ և փութով կը կատարուին։

ԳՐԱՏՈՒՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՍԿԻԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ ԽՕՐԱՍԱՆՃԵԱՆ ԽԱՆ

Կեդրոն գիտական, վիպական, դպրոցական եւ մատենադարանի ամէն տեսակ գրքերու

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՁԵՂՉ

ԸՆՏԻՐ ՏՊԱԳՐ. ՎԻՄԱԳԻՐ ՈՒ ՏՊԱԳԻՐ

Այցաքարտ, շրջաբերական, նամակագլուխ, պաշտօնական, վկայական, վճռական, բաժնետոմսեր, պատուոյ, են. են.

Յանձնարարութեանց առաքում օրը օրին ու ճշդութեամբ

Գործառնութիւն միշտ կանխիկ

ԳՐԱՏԱՆ ՀԱՍՑԷՆ

درسعادت خوراسانجیان خانده کتبخانه جدید

34—50

ՄԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԻՔ

մինչև որ չտեսնէք և չուսումնասիրէք խիստ աժան սակագիններր և խիստ առատաձեռն պայմանները

ՖՐԻՏՐԻԽ ՎԻԼՀԷԼՄ,,Ի

"Friedrich Wilhelm,,

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ՊԵՐԼԻՆ, 1866ԻՆ, կը գործէ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ անմիջական հսկողութեան տակ

Ապահովագրութիւն կեանքի, ընտանեկան, ժողովրդական և տոկունէնքերու, կենսաթոշակ եւլն. եւլն.

ՄԻՆՉԵՒ 1905 ԳՈՅՏ. Ի ՎԵՐՋԸ ԿՆՔՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
1,040,000,000 Ֆր.

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ (1905 տարւոյ)
82,069,055 Ֆր.

ՊԱՀԵՍՏԻ ՖՈՆՏ
117,268,910 Ֆր.

ԳԱՆՁՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ ՄԻՆՉԵՒ 1905
25,403,875 Ֆր.

2,015,988 հոգի ապահովագրուած են մինչեւ 1906 Յունվար 1

Ընկերութեան դրամատուներն են Օտմ. Կայս. Պանքան Րայխսպանքը (Գերմ. Կայս. Պանք.) Ս. Պլայխռէօտէր դրամատունը

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ
Ճ. Ա. ՃՕՆՍԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.
J. G. Johnson & Cie

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ԴԻՄԱՑ
Թահթաքալէն խան, ՂԱԼԱԹԻԱ Կ. ՊՈԼԻՍ

Արդիւնաւոր գործակալներ կը փնտռուին, առաջնակարգ յանձնարարականներ ներկայացնելու պայմանով։

PROVIDENTIA
ՊՐՈՎԻՏԷՆՑԻԱ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՎԻԷՆՆԱ

Պրովիտէնցիա Ընկ.ը կ'ընդունի լաւագոյն պայմաններով ամէն տեսակ ապրանքի ապահովագրութիւն թէ՛ ծովային և թէ ցամաքային վրայ։

Աւելի տեղեկութեան համար դիմել ընկերութեան ընդհանուր և լիազօր ներկայացուցչին

ԻՆԻԱՍ Ա. ՏԱՆՏՐԻԱ
Տէյիրմէն խան թիւ 10, 11, 12, Ղալաթիա

15—50

ՊԷՕՏԻՐԻՔ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՒՐԷՔԵԱՍԸ

Իսքանպօլ, Սուլթան Համամընտա
Թօփալեան խանընտա նումէրօ 2º գաթընտա

Էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա հէմէն է'ն էսքի վէ էն զիյատէ քէմալը էֆքէարը իթիմաթ օլան վէ 1871 սէնէ. սինտէ թէէսիս օլունան Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ պէօյիւք էլպիսէ մաղազասըն [illegible] եէնի [illegible] [illegible]

1. Օրտաա մէվճուտ էլպիսէլէրին [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]

[illegible]

Մէզքիւր մաղազատա էօյլէ իւզէրինէ տէ էլպիսէ խազըրլանըր։

ՖԻՅԱԹ ՄԱԳՏՈՒ

ՊԱԶԱՐ ԽԻՒՆԼԵՐԻ ՏԷ ԱԶԱԳ ՏԸՐ 50 42

ԳԼԽԱՐԿԱՎԱՃԱՌ
ՄԷՍՏՃԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Մէստճեան վաճառատունը որ առաջ Պոն Մարշէ վաճառատան քով կը գտնուէր այս անգամ փոխադրուած է Բերա, Մեծ Փողոց, Օ Լիօն վաճառատան քով, Սիրաքեան Աղաբէկեանի առաջին յարկը։ Հոն բաց առաջ, վերջին նորաձեւութեան համաձայն, կը վաճառէ կանանց յատուկ գլխարկներ. և գլխարկի վերաբերեալ ամէն տեսակ զարդեր։

Եւրոպայէն դեռ նոր հասած են ձմրան եղանակի յատուկ գլխարկներ և գլխարկի վերաբերեալ զարդեր մեծ քանակութեամբ և կը ծախուին չափաւոր գիներով։ 30—29

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

Հագուստի խնդիրը վերջնականապէս լուծուած է այլ եւս։ Պատրաստ զգեստներու մեծ վաճառատունը՝ ԷՄՆԻՅԷԹ որ Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամի հրապարակին Քրէտի Լիօնէ դրամատան վրայ

յարկը հաստատուած է, էրիկ մարդոց եւ տղոց յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու մեծ մթերք մը ունի մէջը, որոնք խիստ նուրբ, ձեւաւոր եւ վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստուած են ու ամէն քսակի յարմար եւ աժան գիներով կը ծախուին։

ԷՄՆԻՅԷԹ վաճառատունը իր կերպասները ուղղակի եւրոպական մեծ գործարաններէ մեծաքանակ բերել տալով զանոնք ամենէն ճարտար դերձակներու ձեռքով հագուստ կը վերածէ, այս բացառիկ դյուրութեանց վաճառատան մէջ մեծ քանակութեամբ պատրաստուած հագուստները ամէն եղանակի նորաձեւութեան կը յարմարին եւ չափի վրայ կարուածներէն բնաւ չեն զանազանուիր։ Ամէնէն աւելի ճաշակի տէր ու գժուարահաճ անձինք անգամ գոհ կը մնան ԷՄՆԻՅԷԹի հագուստներէն, որոնք այսչափ կատարելագործութիւններ ճանդերձ գիմացկուն ու դիւրամատչելի ըլլալու առաւելութիւնն ալ ունին։ Մեր գրածներուն ճշմարտութիւնը հաստատելու համար բաւական է անգամ մը այցելել ԷՄՆԻՅԷԹ վաճառատունը։ Կիներու յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը կայ վաճառատան մէջ։ Գիները ճշմարտապէս վերջնական են. զեղչ չկայ բնաւ։ 80 19—50

ԱԶԳ
ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԴԻՆԻՆԵՐ
ՀԻՒԱՆԴՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՊԱՔԻՆՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Անաստասիա Տօնաս և Ընկ. վաճառատանց վարչութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել իր բազմաթիւ յաճախորդներուն և յարգոյ հասարակութեան թէ ԲերաՀամալ Պաշի, թիւ, 52, Անգղիական դեղատնատան դիմացը գտնուող իր կեդրոնական մթերանոցը նորոգուած ճոխացուցած է հիւանդներու և ապաքինեալներու յատուկ վաւերացեալ հին գինիներով. ուր նաև կը գտնուին սեղանի համար ընտիր գիներ և լաւագոյն գործարաններէ հայթայթեալ ալնիւ Օղի, Տիւզ, Գօնեագ, և զանազան ըմպելիներ, որոնք կը վաճառուին չափաւոր գիներով։

Այցելութիւն մը միայն կը բաւէ համոզելու համար ամէնէն խստապահանջ յաճախորդները։

Բերա Համալ Պաշի Փողոց թիւ 52

ԲՈՒՆ
ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

Հայ վաճառատուն յանձնարարուած և պատրաստ հագուստներու, ամէն տեսակ շիք կօշիկներու և տան գործածութեան համար ընտիր խասայի։

Մահմուտ Բաշա, փուռին դէմ, Մեծ Եալըզլը խան, վարի յարկ թիւ 16.—

Ապառիկի համար դիւրամատչելի պայմանք։

Կանխիկի համար $10^0/_0$ զեղչ։ 10—50

ԱՅԼ ԵՒՍ ԲԵՐԱ ՄԻ ԴԻՄԷՔ

գնելու համար ձեր հագուստները, վասն զի Մահմուտ Փաշա, Դամանտօ խանի դէմ բացուած

"ԳԵՂԵՑԻԿ ԳԱՄԵԼԻԱ,,

անուամբ թիւ 96 վաճառատան մէջ պիտի գտնէք ամէն տեսակ զգեստներ կանանց, աղանց և տղայոց յատուկ, բոլորն ալ շքեղ, ձեւաւոր ու դիմացկուն։ Սոյն վաճառատան պետը Մ. Եանի Զարօբուլօ յատկապէս Վիէննայէ բերել տուած է աւստրիացի ձեւող մը՝ որ արուեստին մէջ մեծ հռչակ հանած է իր անթերի ճաշակովը ու մկրատին գեղեցկութեամբը։ Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ի մասնաւորի կանանց բէլըրիններ, սաքեր, մանթօններ, քառիքներ, եւն. եւն. ամէնքն ալ վերջին նորաձեւութեան և Բարիզի ու Վիէննայի նորոյթներուն համեմատ պատրաստուած։ Փափաքողներ կրնան չափու վրայ ապսպրել և 2 օրէն ստանալ իրենց զգեստը։ Գիները անմրցելի կերպով աժան են, որուն մասին կրնան համոզուիլ պատուարժան յաճախորդք, անգամ մը իրենց այցելութիւնը տալով։

ԾԱՆՕԹ.— Գաւառային մեծաքանակ յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ 20—32

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ